الحق

EMEK YAYINLARI

DEMBİR DERGİSİ

Derleyen
Özkan Günal _ Emine Aytül Erol

Editor
Emine Aytül Erol

Tasarım
Özkan Günal

SAYI-20
Ağustos 2016

Dünya

EMEK YAYINEVİ
Reyhan Mah. Cumhuriyet Cad. Doruk İşh. No: 150 D: 1B/38
Osmangazi BURSA
Tel: 0(224) 241 03 22

info@emekyayinevi.com
www.emekyayinevi.com

©2016 Emek Yayınevi
Eserin tüm yayın hakları Emek Yayınevi'ne aittir.
Yazılı izin olmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Ücretsizdir, parayla satılmaz.

EDİTÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Nam-ı Damperli, Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin yirminci sayısının konusu, **Dünya**… Cenabı Allah, Enbiya suresi 16-17 ayetlerinde,

Biz gök ile yeri ve aralarındaki şeyleri, boş bir eğlence için yaratmadık. Eğer bir eğlence edinmek isteseydik, elbette onu katımızdan edinirdik. Yapacak olsaydık öyle yapardık.

AYIN RÖPORTAJI

Dembir:
Dergimizin bu ayki konusu "Dünya" Kıyamet dünyadaki mevcut düzenin üzerine kopacak yani kıyamet için sahne Dünya yaşamı. Ahiret yaşamı için bir kıyametten bahsedilmiyor. Dünya nedir ki Allah dünyaya bir son belirlemiştir efendim?

Özkan Günal:
Kıyamet örtünün kalkması anlamında kullanılan bir kavramdır. Mevcut halin son bulması, fanılığın gerçekleşmesi olarak zikredilir. Zahirliği yönüyle ele alırsak, var olanın üzerindeki örtülü hali onun mevcut hali olup örtünün kaldırılmasıyla altındaki gerçeklik ortaya çıkar. İşte örtünün kaldırılması mevcuttaki örtülü halinin son bulmuş olmasıdır ama bu son buluş yok oluş değil yeni bir başlangıçtır.

AYIN KONUSU

Dünya

Dünya şehadet Âlemi, şehadet ise görünürlüktür. Dünya görünürlük mekânı olduğuna göre her görünen dünyayı ve yaşamı görünür kılan yaratıcı Rab midir?

Cenabı Allah, Ali İmran suresi 18 ayeti kerimede,

Allah, şehadet etti, muhakkak ki Kendisinden başka ilâh yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de adaletle şahit oldular ki, Allah'tan başka ilâh yoktur, Aziz'dir, Hâkim'dir.

Sizden Gelenler

Mülkün Sahibi O'dur

Allah ruhlar âleminde nefisleri değil ruhları içtima etti ve onlara cemalin gösterdi, nidasın işittirdi. Ruhun ilk işittiği Kelamullah ilk gördüğü Cemalullah oldu. Dolayısıyla aşkı, sevdası, muhabbeti, talebi, huzuru ancak mana cihetiyledir. Ruh dünyaya gelirken madeni dünya olan "Nefs" elbisesiyle bedenlendi. Geldiği boyutta nefis kesafetine hapis olan ruh ilahi takdirle geldiği boyutu mutlak zannıyla, nefsin arzu ve istekleri peşinde yaradılış aslının tam tersi istikamette aslından uzaklaşmaya başladı. Ruhun aksine nefsin de ilk gördüğü madde, ilk zevk ettiği şey dünya oldu. Dolayısıyla onunda aşkı, sevdası, muhabbeti ve talebi ancak madde cihetiyledir.

MAKALE

Seyyid Pir Muhammed Nurûl Arabî Hazretleri
RİSALEYİ NOKTA-TÜL-BEYAN

Bismillahirrahmanirrahim

İkinci Bölüm.

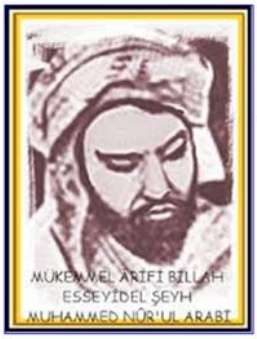

Ey Talip! Bahsettiğimiz bu nokta, eşyanın hakikatinin kaynağıdır. Ve kuvveti ezelidir. Sonradan yaratılmamıştır, varlığı kendindendir. Bunu şimdi biraz daha açıklayalım. Hz. Risalet en önce yaratılan şey için şöyle buyurmuştur.

"Allah önce nurumu yarattı" "Allah önce ruhumu yarattı"
"Allah önce aklımı yarattı" "Allah önce kalemi yarattı"

Mısri Niyazi Hz İrfan Sofraları

Elli Birinci Sofra

Bismillahirrahmanirrahim.

Yüce Allah Kur'an'ı Kerimin Ahzab suresi 4 ayetinde

Allah bir adamın karnında iki kalp yaratmamıştır.

demektedir. Bil ki, her insanın karnında yalnız bir kalb vardır. Bu kalb, Rahman'ın parmakları arasındadır. Allah onu dilediği gibi çevirir. Kalb, yöneldiği şeyin sıfat ve rengine bürünür. Hatta yöneldiğinin aynı olur. Bunu anladınsa

9. İmam Muhammed Taki Efendimiz

Şehadet tarihi: Miladi takvime göre bu yıl, 31 Ağustos 2016

Dokuzuncu imam olan Hz. İmam Muhammed Taki Hicret'in 195 yılında Recep ayının onuncu gününde Medine-i Münevvere'de dünyaya gelmişlerdir. Hz. İmam Muhammed Taki, babaları Hz. İmam Ali Rıza Hakk'a kavuştuklarında sekiz yaşındaydı. Anneleri Sebike hanımdır. Sekiz yaşında İmamete gelen İmam Muhammed Taki Hakk'ında 12 İmamın sekizincisi olan babası İmam Rıza şöyle demiştir,

"Biz Ehl-i Beyt, küçüklerimiz büyüklerimize birbiri ardı sıra gelecek şekilde varis olurlar."

KUR'ANI KERİMİN KENDİSİNİ ANLATIŞI

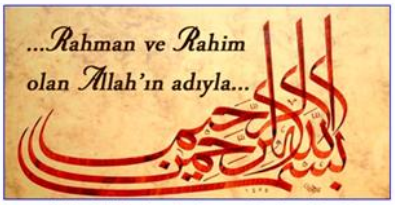

Dünya

İnsanlara, kadınlar, oğullar, yüklerle altın ve gümüş yığınları, salma atlar, davarlar, ekinler kabilinden aşırı sevgiyle bağlanılan şeyler çok süslü gösterilmiştir. Hâlbuki bunlar dünya hayatının geçici faydalarını sağlayan şeylerdir. Oysa varılacak yerin bütün güzellikleri Allah katındadır. **3-14** Bunlar ahireti, dünya hayatına satmış kimselerdir. Onun için bunlardan azap hafifletilmez ve kendilerine bir yerden yardım da gelmez. **2-86** Onlara uyanlar da şöyle demektedirler, "Ah, bizim için dünyaya bir dönüş olsaydı da onların bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık!" İşte böylece Allah onlara bütün amellerini, pişmanlık halinde gösterecektir. Onlar bu ateşten çıkacak değillerdir. **2-167** İşte bunlar öyle kimselerdir ki, dünyada da ahirette de bütün yaptıkları boşa gitmiştir. Onların hiçbir yardımcıları da olmayacaktır. **3-22** Dediler ki:" Dünya hayatımızdan başka bir hayat yoktur, biz diriltilecek değiliz. **6-29**

ALINTI BÖLÜMÜ

Sessizliğin karanlıklarda bıraktı, önümü göremiyor endişelere çarpıyorum durmadan. Düşüncelerimle yokluyorum hayallerimi, tasa kaplıyor bedenimi. Göğsüm daralıyor panikliyorum nefes alamayacağım sanki. Alışık değil gözlerim sensizliğe.

Gönül hanene
Kendi elinle yapıp
Yerleştirdiğin putları,
İrfaniyet kılıcı olmadan
Kıramazsın.

BİTİM

Değerli okuyucu,
Emek Yayınevi, Dembir dergisinin 2016 yılı sekizinci, toplam yirminci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepinize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduklarınızın **Dünya**'ya olan bakışınıza katkısı olmuştur.

Dünya, zahirlik, görünürlük, tecelli mahalli ve fiil olarak kullanılan kelime olup bizler dünya diye zikrederken aslında bu özellikleri zikretmiş olurken kendi nefsimizi de zikrediyoruz. Bu sebeple dünya ile nefis aynı olgunun zuhurudur. Dünya olmaması gereken değil, bilakis yaratılmanın merkezinde olandır. Yaratılma, bir vücutsa dünya o vücudun kalbidir. Bilinmek isteyen Rabbin, bilinecek olma özellikleriyle bilinebilsin diye o özellikleri görülür kılmasıdır dünya. Dünyanın perde oluşu, Hakk'ın cemalinin o perdeden görülüyor oluşundandır yoksa dünya, cemali örten perde değildir. Cemali biz örtüyoruz gözümüzü gerçeğe örterek. Dünya Şehadet yeridir.

Nam-ı Damperli,
Halil İbrahim Baki Hazretleri

Âşıklık yolundaki tüm canlara selam olsun…

Halil nazar eyle her an
Aşikârdır yüce sultan
Sırrullah'a şahit olan
Bizden size selam olsun

Gönlümüz, Gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kamil'i
Namı Damperli Halil İbrahim Baki Hz İle birliktedir.

EDİTÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Nam-ı Damperli, Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin yirminci sayısının konusu, **Dünya**… Cenabı Allah, Enbiya suresi 16-17 ayetlerinde,

Biz gök ile yeri ve aralarındaki şeyleri, boş bir eğlence için yaratmadık. Eğer bir eğlence edinmek isteseydik, elbette onu katımızdan edinirdik. Yapacak olsaydık öyle yapardık.

demektedir. Dünya, yüzü dünyaya dönük yaşayan nefs-i emmaresinin kölesi durumundakiler için, nefislerini tatmin ve memnun ettikleri mekândan başka bir şey değildir. Oysa dünyaya asıl yaratılma sebebi olan şehadet âlemi yerine yani ruhu için değil de nefsi ve nefsini tatmin için yaratılmış zannında bulunanlara, Cenabı Allah Fatır suresi 5 ayette,

Ey insanlar! Haberiniz olsun ki, Allah'ın vaadi muhakkak haktır. Sakın bu dünya hayatı sizi aldatmasın, sakın o aldatıcı şeytan sizi, Allah hakkında da aldatmasın.

demektedir. Bizler dünyaya gözlerimizi açtığımızda dünya denilen mekân ve dünya denilen nefis tevhitliğine gözlerimizi açmış oluruz. Dünya, nefsimiz için her türlü nimetin bulunduğu mekân olmasıyla dünyanın nefse, nefsin dünyaya olan bağı vardır ki bu dünya ve nefis tevhitliğidir. Lakin dünyanın ve nefsin tevhitliği, şirk anlayışıyla devam ediyorsa, bizler gelip geçici olan yaşamda Hakk'a bakarken batılı görenlerden oluruz ki aslında şehadet mekânı olan yerde kör dolaşırız. Bu, sinema salonu ve filmin seyredildiği beyaz perde gibidir. Perdeye perdeyi görmek için bakmakla filmi görmek için bakmak arasındaki fark, şirkle tevhit arasındaki farktır. Yaşam sinema salonu, dünya beyaz perde, Hakk'ın cemali filimdir ve filim sinema salonunda beyaz perdede seyredilir ve beyaz perde ve salon fanidir. Filmi seyretmek yaşarken olmalıdır. Bazılarının ifade ettiği gibi öldükten sonra değil. Filim, sinema salonundan çıkınca mı seyredilir? Dünyanın ve nefsin tevhitliği, tevhit anlayışına ulaştıysa işte o zaman filim, sinema salonunda beyaz perdeden izlenmeye başlanır ki Allah'ın insan diye zikrettiği de budur. Dünya hayatı gelip geçicidir ve bu dünyada yaşarken insan olmak, Allah'ın kulu olmaktır. Cenabı Allah, Rum suresi 8 ayette, dünyanın gelip geçici faniliğini ve dünyada yaşarken tevhit eri olmak olan Kendi cemal seyrinin yaşarken olması gerektiğini,

Kendi içlerinde hiç düşünmediler mi ki, Allah göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan her şeyi ancak hak ile ve belirlenmiş bir süre için yaratmıştır? Gerçekten insanların çoğu, Rablerine kavuşmayı inkâr etmektedirler.

diyerek beyan etmektedir. Dünya'da, Allah'ın dediği gibi tevhit üzerine insan olarak yaşamak yerine nefsimizin telkinleri doğrultusunda yaşamaya devam etmek dünya ve nefis tevhitliğinde şirk üzerine yaşamak olup bu yaşamın içinde Hakikate ait değerler barınması o değerlerin nefse uyarlanmış halini iman zannetmemizdendir. Dünya, Allah ile aramızda bulunan olmaması gereken olgu değil, Allah ile birlikte olunan mescittir. Dünya, Allah'ın örtüsü değil görüntüsüdür. Gerçeği görmek yerine kendi zannımızı, nefs-i emmaremiz doğrultusunda görmeye devam etmek kendimize zulmetmektir. Cenabı Allah, bu hususta Yunus suresi 7 ayette şöyle demektedir.

Bize kavuşmayı ummayanlar, dünya hayatına razı olup onunla tatmin bulanlar ve bizim ayetlerimizden gafil olanlar da vardır muhakkak.

Aşk u niyazlarımla

Uydum aşkın imamına girdim ulu divanına
Zikrimdeki seyranıyla devran ettim gönüllerde

Gönül seccadesin serdim namaz-ı daime erdim
Birliğine ikrar verdim devran ettim gönüllerde

Kıyam rükû sücuduyla dervişlerdeki nuruyla
Melamiyyun sülukuyla devran ettim gönüllerde

Haneye sen yerleşeli dost ile hem bilişeli
Şuhut ile görüşeli devran ettim gönüllerde

Haşr ı neşri burda görüp sırat köprüsünden geçip
Kabir sualini verip devran ettim gönüllerde

Selam verdim sağa sola Muhammed'ül Mustafa'ya
Batın okunan Kur'an'la devran ettim gönüllerde

Meratip makam zevkiyle muhabbetullah demiyle
Ariflerin mahreminde devran ettim gönüllerde

Hüviyeti cihetiyle görünen benim her yerde
İbrahim oldum bu tende devran ettim gönüllerde

Gönlünde damıtıp âşkın meyini
Kulaktan kalbimi dolduruyorsun
Dilinden anlatan Hakk'ın kendisi
Şeş cihetten üryan şerh ediyorsun

Abı hayat suyu âşkla sunduğun
Ölmeden evvel sen öldürüyorsun
Beni benden aldı kalbe koyduğun
İçtikçe kanmıyor mest oluyorum

Nefis meyhanedir sakiliğinde
Her zerreme dolup içiriyorsun
Yudum yudum vardım divaneliğe
Serhoş edip benden geçiriyorsun

Sağım sen solum sen ardım önüm sen
Ne tarafa dönsem görülüyorsun
Mecnun'a çevirdin maşukumsun sen
Benlik çöllerinden aşırıyorsun

Kendini işledin gönlüme girdin
Gönülde kendini seyrediyorsun
Halil'im Fakir'le zahire geldin
Sen dolduruyor sen demleniyorsun

AYIN KONUSU

Dünya

Dünya şehadet Âlemi, şehadet ise görünürlüktür. Dünya görünürlük mekânı olduğuna göre her görünen dünyayı ve yaşamı görünür kılan yaratıcı Rab midir?

Cenabı Allah, Ali İmran suresi 18 ayeti kerimede,

Allah, şehadet etti, muhakkak ki Kendisinden başka ilâh yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de adaletle şahit oldular ki, Allah'tan başka ilâh yoktur, Aziz'dir, Hâkim'dir.

buyurmaktadır. Bu ayette Cenabı Allah bize, sorduğumuz sorunun cevabını, "Kendisinden başka ilah olmadığını" söyleyerek vermektedir. İlah görünürlüktür, hâkim egemenliğini, buyruğunu yürütendir, aziz ise sevgide üstün tutulandır. Allah bizlere demektedir ki, dünya benim buyruğum olarak yarattığımdır ve sevilen ile görünen Benim'dir. İşte açılan tevhit penceresinden dünyaya baktığımızda, dünya Allah'tan başka ilah olmadığını görerek Allah'ın cemalini gördüğümüz görünürlüktür. Cenabı Allah'ın bilinme isteğiyle, bilinecek olma yönünün bilinirliğe çıkışıdır dünya. Dünya ve bilinirlik ile insan ve bilirlik aynı mekânda birbirinin zıttı olarak birbirini tamamlayandır. Her şey Allah'ın tevhitliğinde gerçekleşmektedir. Yaratılma yani görünürlük yaratılan mekân yani dünya, aynı olgudur ki insan bir yönüyle yaratılan bilinirlik olan dünya olurken bir yanıyla da yaratılan bilirliktir ve dünya, insanın kendi aslının tafsilatır. Cenabı Allah,

"Âlemi senin için seni Kendim için yarattım"

buyurmaktadır. Bu beyanda âlem, dünya olarak ele alındığında bizim için yaratılan dünya her zaman dünyadır. Dünyanın anlamı bizim anlayışımıza göre değişmektedir. Anlayışımız ikilik üzerineyse dünya farklı anlam kazanır, anlayışımız tevhit üzerineyse dünya farklı anlam kazanır. Birinde dünya esfel anlamındayken diğerinde âlâ anlamı kazanır. Dünyayı esfel ve âlâ yapan bizizdir ki dünya her zaman dünyadır ve yaratılış gayesi üzerindedir. Daha önce de söylediğimiz gibi her şey Allah'ın tevhitliği içindedir. Anlayışımız ikilik üzerineyse dünya, Yunus Sultanın,

Gelin ey kardeşler gelin
Bu menzil uzağa benzer
Nazar kıldım şu dünyaya
Kurulmuş tuzağa benzer

Bir pirin eteğin tuttum
"Ana beli" deyip gittim
Nice yüz bin günah ettim
Her biri de bir dağa benzer

Çağla Derviş Yunus çağla
Sen özünü Hakk'a bağla
Ağlar isen haline ağla
Elden vefa yoğa benzer

dizelerinde işaret ettiği gibi bir Mürşid-i Kamil hizmeti olmadan aslımızla aramızdaki tuzak gibidir.

"Nazar kıldım şu dünyaya kurulmuş bir tuzağa benzer" sözleri dünyanın tuzak olduğunu ifade etmektedir. O halde cenabı Allah tuzak yarattı ve zatının delili olan Kendi özelliklerinde yaratıp Kendi ruhundan üflediği insanı tuzağa mı gönderdi? Evet, dünya ikilik anlayışında olana tuzaktır ve bu tuzak dünyanın sahte, gelip geçici nefse hitap eden güzellikleridir. Bunlar, para, mal, makam, gıda, içecek gibi nefsanî ihtiyaçlar olup nefsine tabi yaşayana tuzaktır. Bu tuzaklara kapılan insan dünya ziynetleri içinde ruhunu heba eder.

Ne demişti Yezit'in ordusunun kumandanı?

"Bana ne teklif ediyorsun?" İmam Hüseyin efendimiz O, Muhammed tecellisi, Kâbe örtüsü İmam! "Ben sana ne dünyalık ne de ahiretlik hiçbir şey teklif edemem. Ancak dedemin buyurduğu gibi yaşarsan sen kendini kurtarmış olursun" cevabını vermişti. Bunun üzerine kalbi kara, gözü dünyanın zenginliğinde nefsaniyet sarhoşu adam, "Bak bu olmadı işte! Yezit bana Şam valiliğini teklif etti"

demişti. Buradan anlıyoruz ki bu adam yani taşıdığı ikilik anlayışı sahipleri dünyanın tuzak olan boyutunda makam, şan ve para, altın zenginliği tuzağında kendi ruhunu satmış. İşte, varlığını nefsine veren kendisine zulmediciler, nefislerinin istekleri peşinde ömürlerini dünyanın tuzaklarında yaşarlar ki bu insan suretinde olup insan olamamaktır. Bizim için yaratılana sevdalanıp, kendimizi onun için yaratılmış zannederek gerçeğe gafil olmak kendimize yapacağımız zulümdür. Dünya, gelip geçici sahte güzellikleri olan, aslında çirkin bir kadındır. Bu husus "Amak-ı Hayal" kitabında,

"Buda ile birlikte zirveye yakın bir mola yerine geldik. Orada daha büyük bir saray vardı. Sarayın dış kapısında elimi bırakarak bana:

"Saraya gir. Biraz dinlen. Hiçbir güzelliğe sahip olmaya kalkışma. Sana yapılan her teklifi reddet. Saraydan çık ve bana dön ki zirveye olan yolculuğumuzu tamamlayalım. Ben seni burada bekliyor olacağım" dedi.

Daha sarayın kapısından adım atar atmaz ipek elbiseli bir düzine cariye beni karşıladı. Her birisi sonsuz güzellikte idi. Beni sarayın has odasına doğru götürdüler. Has odaya girdim. Sarayın prensesi muazzam bir tahtta oturuyordu. Cariyelerin güzelliği onun yanında bir hiç gibiydi. Prenses kollarını açarak:

"Yüz bin yıldan beri buraya kadar ilk defa sen çıkabildin. Ve ben yüz bin yıldan beri seni bekliyorum" dedi ve kollarını açarak benimle kavuşmak istedi.

O anda Buda'nın telepatik mesajını aldım. Hayır diyordu. Daha yolumuzun olduğunu zirveye ulaşamadığımızı söylüyordu. Ama prensesin çekim şiddeti Buda'nın kuru yavan ilim ve irfanından daha üstün geldi. Prensesi kollarımın arasına aldım. Sonsuza kadar öylece kalmak istedim.

Birden kulaklarımı sağır eden bir gök gürültüsü ve ardından da gözlerimi kör eden bir şimşek çaktı. Kollarımın arasında pis kokulu çirkin suratlı bir cadı kadın duruyordu. Korktum ve geri çekildim. Cadı çatlak sesiyle:

"Biraz önce mis gibi kokuma, kadife gibi sesime, güneş gibi güzelliğime meftun olup taze kollarıma atlamıştın.

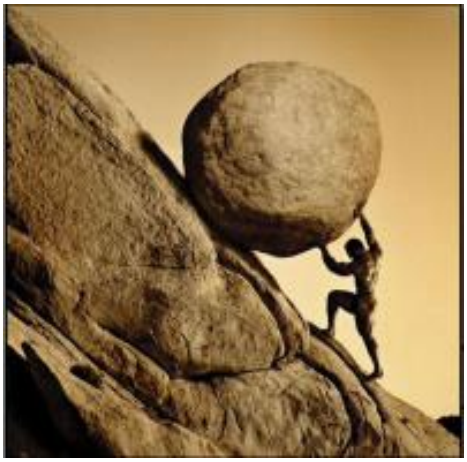

Şimdi sana ne oldu da benden kaçıyorsun? Ben yine aynı prensesim. Hem oyum, hem de buyum. Ben aynı anda her yerde olanım. Aklına, ilmine, tasavvufî keşfine ve felsefî açılımına ne oldu? Hani sana göre çirkin de güzel de Hak'tı? Şimdi ben bâtıl mıyım? Şeytan ve melek sana göre aynı değil miydi? Ben sen, sen de ben değil miydik? Tasavvuftan ve felsefeden ne kadar da çabuk bıktın? Haydi, al beni kollarına!" diyerek üstüme saldırdı."

Hikâyesinde anlatılmaktadır. Dünya, tuzaktır ve bu tuzak dünyaya sevdalılar için dünyanın gerçekten çok güzel bir prenses olarak görünmesidir. Aslında dünya, dünya ehline nispetle pis kokulu çirkin suratlı bir cadı kadındır. Hikâyedeki cadının "Biraz önce mis gibi kokuma, kadife gibi sesime, güneş gibi güzelliğime meftun olup taze kollarıma atlamıştın" dediği gibi kendisini ruhuna değil nefsine tâbî kılanlar dünyayı mis kokulu, kadife sesli, güneş güzeli zannederek, saray diye çöplükte ömürlerini tüketirler. Evet, yaşamak için dünyadan olanlara ihtiyacımız var lakin ihtiyacımızı gidermek başka, dünyaya köle olmak başkadır. Bu, "Yemek için yaşamakla, yaşamak için yemek" arasındaki farktır. Şirki ve tevhidi yaşatan farktır. Dünya için yaşamak, dünyada yaşamak da diyebiliriz. Makam, mevki, para, şan, şöhret, kadın, erkek, çocuk ve daha tüm diğerleri ziynettir insan olana. Hayvanlığında kalana fitnedir. Bizim için yaratılan nasıl bize hizmet eden hizmetkâr olmasın? Evet, bize hizmetkâr olan, ona sevdalanılırsa bizi kendisine hizmetkâr yapar. Emir olanın emir vermesi zulümdür. Şirk de, tevhit de dünyadır. Niyazi sultan dünya bahsinde "İrfan Sofraları" eserinde, yirmi ikinci sofrada şöyle demektedir.

"Bismillahirrahmanirrahim.

Dünyayı ve dünya ehlini bir misalle anlatma hakkındadır. Buna uygun olan Enbiya suresi 1-3 ayet şudur,

İnsanların hesapları zamanı yaklaştı, hâlbuki onlar hala habersiz, (Hak'tan) yüz çeviriyorlar. Rablarından kendilerine gelen her yeni ihtarı, mutlaka gönülleri gaflet içerisinde eğlenerek dinlerler.

Bil ki dünya geniş bir evdir. Bu evi sultan yapmış, ortasında da bir bahçe yetiştirmiş, o bahçeye faydalı ve zararlı her çeşit ağaç dikmiştir. Zararlı ağaçları da yine gizli bir hikmet icabı dikmiştir. O hikmeti Allah'tan ve Allah'ın öğretmesiyle ilimde rüsuh bulanlardan başkası bilemez. O bahçede nehirler ve göller akıtmış, şehir halkını tamamen oraya davet etmiştir. Davet edenlere, bahçede bulunan faydalı ve zararlı olan şeyleri bildirmiş ve onlara davet edilenlere bunları öğretmelerini emretmiştir ki davetliler, kendilerine zararlı olanlara yaklaşmasınlar.

Zararlı şeylerden yiyip hasta olanları tedavi etmek için davet edenlere panzehir ve ilaçlar vermiştir. Bu zararlı şeylerden kimi aklı giderir, kimi kör eder, kimi sağırlaştırır, kimi oturtur kötürüm eder, kimi hasta eder, kimi de öldürür. Faydalı olanlardan da kimi aklı artırır, kimi körü açar, sağırı işittirir, kimi deliyi akıllı eder, kimi hastayı iyileştirir, kimi ölüyü diriltir. O bahçeye giren halk da üç zümredir. Bir fırka bahçeye girer, oradaki her türlü faydalı şeylerden yer ve güçleri yettiği kadar da beğendiklerinden toplayıp salimen ganimetlerle dışarı çıkarlar.

Bir fırka da girer, iştah açıcı nefis meyvelerden yer, bazen de iştahları çeker de zararlı meyvelerden de yer, sonra henüz helak olmazdan hemen doktorlara koşarlar. Doktorlar kendilerini tedavi ederler. Bu suretle dertlerden kurtulurlar.

Bunlar da yine ellerinden geldiği kadar faydalı şeylerden kucaklar, sağ salim dışarı çıkarlar. Bir fırka da var ki bahçeye girerler, her buldukları şeyi, faydalısını zararlısını ayırt etmeden yerler, bu yüzden yıkılır, helak olup giderler. Davet eden, kendilerine *"Onda zarar var."* dese de dinlemezler. Sonra: *"Sizin zehrinizin panzehri, derdinizin devası bendedir"* dese de yine dinlemezler, helak olurlar. O bahçede bu üç zümre her zaman mevcuttur. Sen üç fırkadan birini seç ve onlardan ol. Ağaçların en faydalısı Tevhid ağacıdır. Bu husus İbrahim suresi 24-25 ayetinde,

Allah'ın, hoş bir sözü, kökü sağlam, dalları göğe doğru olan Rabbinin izniyle her zaman meyva veren hoş bir ağaca benzeterek nasıl misal verdiğini görmüyor musun? İnsanlar ibret alsın diye Allah onlara misal gösteriyor.

denilerek anlatılır. Ağaçların en zararlısı da küfür, şirk ve nifak ağacıdır. Sonra kibir, düşmanlık, hased ve benzeri ağaçlardır. Yine İbrahim suresi 26 ayette,

Çirkin bir söz, yerden koparılmış, kökü olmayan kötü bir ağaca benzer.

denilmektedir. Güzel ağaç, kelime-i tevhit ya da İnsan-ı Kâmildir; kötü ağaç da nifak ve küfür, *"Münafık ve kâfir"* dir de denilmiştir. Sonra bahçede olanların en faydalısı emirler, sonra nafileler bostanıdır. Orada bulunanların en zararlısı da menhiyyat (yasaklar, sonra mekruhat kötü şeyler) dir. Panzehir de tövbedir. Tabip ve davetçi peygamberler, mürşitler, veliler ve basiretli va'iz ve nasihlerdir"

Evet, dünya geniş bir evdir ve eve evin kendisi için değil ev sahibi için girilir. Evde evin kendisi için bulunmak, bizi eve geliş gayemizden uzaklaştırıp ev sahibine kör eder, hem de ev sahibine küfürdür.
Sultanın ayrıca,

Uyan gafletten ey gafil seni aldatmasın dünya
Yakanı al elinden kim seni sonra kılar rüsva

Ne sandın sen bu gaddarı ki ta böyle anı sevdin
Anı her kim ki sevdiyse dinini eyledi yağma

dizeleriyle ifade ettiği de dünyanın, kendi tevhitliğine gafil olanlara tuzak olduğudur. Yani demektedir ki, *"Uyan gafletten ey gafil seni aldatmasın dünya"* sözüyle gaflette olmak, dünyaya aldanıp, tuzaklarına kapılmış şekilde insan olma değerlerini dünya için kullanmaktır. Dünyayı, sevmek, değer vermek, zikretmek, istemek ve dünyaya secde etmek gafilliktir. Yakanı, dünyaya dönük olan yüzünü yani görünürlüğe olan itibarını görünürlükle görünür hale gelene çevirerek dünyadan almalısın ki yüzünü dünyaya dönük olmaktan almazsan görecek gözün, işitecek kulağın, zikredecek dilin, fikredecek aklın, sevecek kalbin kalmayacaktır. *"Ne sandın sen bu gaddarı ki ta böyle anı sevdin"* dünyayı sevmek sana eziyet edeni, seni ikilikte tutup tevhide küfrettireni sevmektir. Biz neyi niçin sevmiş olursak olalım aslında Allah'ın kendisini sevmesini dünya için kullanarak sevgiye eziyet etmiş oluyoruz.

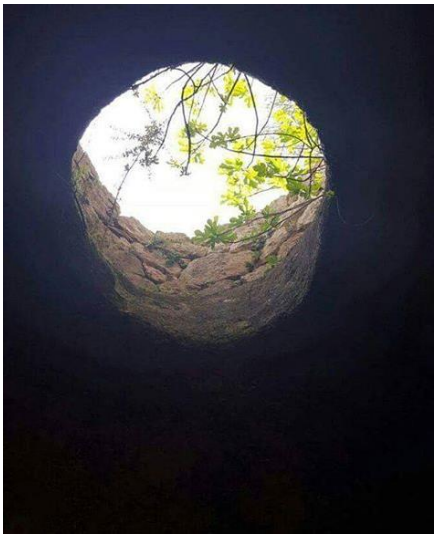

Eğer sevmeye devam edersek, dinin aslı olan Allah'ı sevmeyi yitireceğiz. Dünyayı sevmekle dünyada Allah'ı sevmek, şirk ve tevhit farkıdır. Allah'ın ilahlığına bakıp ilahlığı görüp Allah'ı görememek ve ilahlığı sahiplenmek kendimize zulmetmektir. Tüm bunlar anlayışımızın ikilik anlayışı olmasından kaynaklıdır. Aynada kendimize bakerken kendimizi tanımadığımız için görememek, aynadaki görünene ayrı varlık, kendimize ayrı varlık vermemizle oluşan zan ikiliği. İşte o zaman aynada görünen kendimiz yine kendimize perde olur ki ayna yani dünya tuzaktır, esfel'dir ama aslında ne tuzak, ne de esfel'dir. Ayna görünürlük mekânı, yansıma görünendir tevhit ehli için. Aynada, kendimize bakerken, kendimizi görememek zannımızdan oluşan ikilik anlayışından olduğu için ayna ve yansıma değişmeden anlayışımızı değiştirip kendimizi tanımaya başladığımızda ikiliği tevhit etmiş olacağız. Görünenin kendi görünürlüğümüz olduğu gerçeğiyle oluşan idrak görüşüyle kendimizi görenler olacağız. Aynayı ve yansımayı kaldırmak görünürlüğü kaldırmaktır ki kalkacak olan ayna değil, zandır. Dünya aslı itibariyle tevhit erine, Hakk'ın cemal seyri mekânıdır. Tevhit eri yani görüşünü Hakk'a tabi kılanlar, Hak ile Hakk'ı halk yüzü olan dünyadan seyrederler Hakk'ın kendisini seyrine dâhil oldukları için. Onlar, Bakara suresi 115 ayetinde,

Ve doğu da Allah'ındır batı da Allah'ındır. Artık hangi tarafa dönerseniz dönün, Allah'ın yüzü işte oradadır. Muhakkak ki Allah Vâsidir.

beyanındaki gibi her nereye nazar kılsalar Hakk'ın veçhi olan cemalini seyrederler çünkü onlar doğu ve batıyla ifade edilen ikiliği, Allah'ındır ifadesiyle vurgulanan tevhitliği oluşturarak tevhit etmişlerdir. Onlar, kendisi ve aynadaki yansıması ikiliğinden geçmişlerdir zanlarından geçip kendi hakikatlerini bilerek. Artık onlar hangi aynaya bakarlarsa baksınlar kendilerinden gayrı göremezler ve onlar gerçekte kalp ile Allah'tan başka ilah yoktur derler cemalden başka görmeyerek, Allah'ın şehadeti olan dünyada. Dünya onlar için cemali örten perde değil, cemalin göründüğü perde ve ayna olmuştur. Her yaratılan bütünlüğü olan dünya, her unsuruyla hem tek tek ayna hem de bütünlüğüyle aynadır. Tevhit ehli dünyada nereye bakarsa baksın gördüğü görünürlükte o görünürlük olarak cemal görendir. Dağ, taş, ağaç, kuş, mahlûkat, toprak, deniz, gökyüzü ve insanlar ve dahi tüm aynalar, bakanın kendisini gördüğü aynalardır. Dünya tevhit eri olan İnsan-ı Kamil için kendi tafsilatır. Bizler ikilik anlayışındayken, cemale bakarken cemali değil aynanın kendisini görüyorduk, yoksa cemal görünmez değildi. Kör, aynaya bakınca aynada yansıması olmadığı için mi kendisini göremiyor?

Dertli ne ağlayıp gezersin burda
Ağladınsa Mevlâ'm yine güldürür
Nice dertli kondu göçtü buradan
Ağladınsa Mevlâ'm yine güldürür

Bu dert benim yarenimdir yârimdir
Arş'a çıkan benim ah u zârimdir
Seni ağlatan lutf ıssı Kerîm'dir
Ağladınsa Mevlâ'm yine güldürür

Daim Hakk'a cemalini dike dur
Zikreyle Mevlâ'yı dilden ana dur
Kahrı kime ise lütfu onadur
Ağladınsa Mevlâ'm yine güldürür

Sevdaya salma şu garip başını
Akıtır gözünden kanlı yaşını
Kerîm'dir onarır kulun işini
Ağladınsa Mevlâ'm yine güldürür

Âşık Yunus gözlerinde çok hâl var
Önünde uğrayıp geçecek yol var
Gece gündüz dur da Mevlâ'ya yalvar
Ağladınsa Mevlâ'm yine güldürür

AYIN RÖPORTAJI

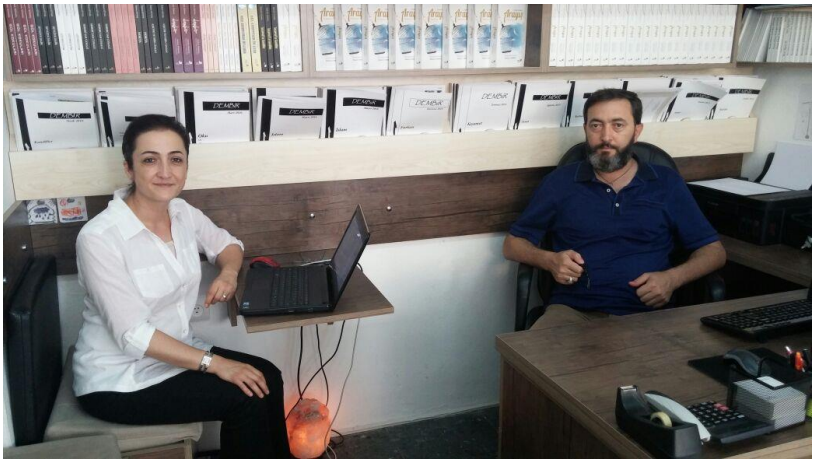

Dembir:
Dergimizin bu ayki konusu "Dünya" Kıyamet dünyadaki mevcut düzenin üzerine kopacak yani kıyamet için sahne Dünya yaşamı. Ahiret yaşamı için bir kıyametten bahsedilmiyor. Dünya nedir ki Allah dünyaya bir son belirlemiştir efendim?

Özkan Günal:
Kıyamet örtünün kalkması anlamında kullanılan bir kavramdır. Mevcut halin son bulması, faniliğin gerçekleşmesi olarak zikredilir. Zahirliği yönüyle ele alırsak, var olanın üzerindeki örtülü hali onun mevcut hali olup örtünün kaldırılmasıyla altındaki gerçeklik ortaya çıkar. İşte örtünün kaldırılması mevcuttaki örtülü halinin son bulmuş olmasıdır ama bu son buluş yok oluş değil yeni bir başlangıçtır.

Cenabı Allah, Küntü Kenz sırrı olarak zikrettiğimiz bilinmeklik muradı neticesinde bilinecek olma özelliklerini zahire getirmektedir, buna yaratılma diyoruz. Yaratılma olmuş ve bitmiş bir olgu değil her an olmaya devam edendir. Allah'ta sınır olmadığı için Allah'ın özelliklerinde de sınır yoktur ki yaratılma özelliklerini zahire getirişi olduğundan, yaratılmada da sınır yoktur. İşte bu sınırsızlık yaratılanın faniliğini meydana getirdiğinden fani olanın yine faniliğe nispetle yok olması kıyametin yaratılan maddesellikte gerçekleşmesidir ki bu maddeselliği dünya olarak zikretmekteyiz.

Dünya, mekânsallığı ve içerisindeki cümleyle birlikte oluşan bir değerdir. Dünya denilen bütünlüğü oluşturan tüm unsurlar, en küçüğünden en büyüğüne kadar yaratan rabbin kendisine ait bir özelliği ile varlık âleminde zahir edişi olduğu gibi yaşam her olgusuyla, her oluşumuyla yine rabbin bir özelliğinin tecelli edişidir. Bu cihetle baktığımızda dünya, bilinmek isteyen Rabbin kendisini, özelliklerini zahire getirerek muhabbet ve ispat edişidir. Her fiile, her sıfata, her vücuda nazar kıldığımızda görünen Rabbin bilinirliğidir.

Dünya, insan için Rab ile arasındaki perde değil Rab ile muhabbet edilen muhabbet hanedir. Dünyanın faniliğini muhabbet üzerinden örneklersek, bizler muhabbet ederken batınımızda mevcut olan tüm kelimeler ve cümleler ses yoluyla kelam olarak zahire gelmektedir. Sarf ettiğimiz kelime, o kelimeyi söylemeye başladığımız an var olmuş, söylemeyi devam ettirdiğimiz sürece varlığı devam eden, başka bir kelimeyi söylemeye başladığımızda bir önceki mevcudun yok olması, o kelime için faniliktir. Her eşya, her yaratılmışlık, her fiil Rabbin kendisini muhabbet edişinde kelime mesafesinde olduğu için evveli ve sonu olan fanilik özelliği taşıyandır. Dikkat edersek sarf ettiğimiz kelimenin başlangıcı ve sonu vardır, o kelime ile kendisini anlatan bizim değil. İşte Rabbin muhabbet hanesi olan dünyanın faniliğini bu örnekle anlayabilmekteyiz. Bu sebeple kıyamet fani olucu dünyada gerçekleşmektedir.

Ahiret yaşamı, fani olucu dünya kayıtlarından arınılmış, görüşün, işitmenin, bilmenin, zikretmenin ve sevmenin muhatabının Allah olduğu yaşamdır. Bizlerin Allah için ziynetlendiğimiz bu özellikleri dünya için kullanıyor oluşumuz dünyaya diri oluşumuzdur. Dünyaya diri olmaktan ölüp yani kıyametimizin kopması sonucu bu özellikleri Allah için kullanmaya başlamamız ahiret yaşantısına geçmemizdir. Cenabı Resulullah efendimiz "Ölmeden önce ölünüz" diyerek bu hakikat gerçekliğine dikkat çekmiştir. Ölmeden önce ölmek yani dünyada yaşarken dünya yaşamından geçip muhatabımızın Hak olmasıyla ahiret yaşamına ulaşmak gerektiğine işarettir.

Dünyada yaşarken her görülenden Hakk'ı görmek, her işitilenden Hakk'ı işitmek, her bilinenden ve sevilenden Hakk'ı bilip sevmektir. Bu yaratılış gayemiz üzerine yaşamaya başlamaktır. Hak'ta fanilik olmadığı için mana cihetiyle de son yoktur.

Dünyanın iki yüzü vardır, birisi nefse dönük diğeri manaya dönük olan yüzü. Nefse dönük olan yüzüne secde etmekten geçip manaya dönük olan yüzüne secde etmeye başlamak sonucunda Hakk'ın cemal tecellisi olan dünyada, cemalini seyir. Nefis ile olan yaşamda bir son vardır ama Allah ile olan yaşamda Allah'la birlikte son yoktur. Yunus Emre Hazretlerinin,

Mana eri bu yolda üzgün olası değil
Mana duyan gönüller asla ölesi değil

Ten fânidir can ölmez çün gitti geri gelmez
Ölür ise ten ölür canlar ölesi değil

Cevhersiz gönüllere yüz bin söz söylesen
Hak'tan nasip olmasa nasip olası değil

Sakın sen yârin gönlün sırçadır kırmayasın
Sırça kırdıktan sonra bütün olası değil

Çeşmelerden bardağın doldurmadan koyarsan
Bin yıl orda durursa kendi dolası değil

Şol Hızır ile İlyas Ab-ı Hayat içtiler
Bu bir kaç yıl içinde bunlar ölesi değil

Yarattı Hak dünyayı Peygamber dostluğuna
Dünyaya gelen gider bâkî kalası değil

Yunus gözün görürken azığını yapa gör
Gelmedi anda varan geri gelesi değil

beyanı bize bu gerçeği anlatmaktadır.

Dembir:
Dünya ahiretin tarlasıdır ne ekersen onu biçersin hadis-i şerifinden ne anlamalıyız efendim?

Özkan Günal:
Dünya görünürlüktür. Görünürlük görülür hale gelen maddesellik olarak da ifade edilir. Mevcut olan görünürlükte o görünürlükle görülür hale geleni görebilecek görüşün oluşacağı yerdir aynı zamanda. Maddesellik olan görünürlükte göremedikten sonra, maddeselliğin olmadığı yerde o görünürlükle görülür hale geleni de görmek mümkün değildir. Bu sebeple yüce Kur'an'ı kerimde İsra suresi 72 ayet-i kerimede Cenabı Allah,

Bu dünyada kör olanlara gelince, onlar ahirette de kördür ve yol bakımından daha da sapıktır

buyurmaktadır. İslam dininin şehadet dini olması, şehadet âlemi olan dünyada şahit olunması gerektiğindendir. Allah'a şahit olmayı dünyadaki yaşantımızın son bulmasından sonra ahirete bırakanlar, Allah'a şahit olacak gözü yaşarken oluşturamadıkları için Ayet-i kerimede belirtildiği gibi dünyada âmâ olarak bulundukları gibi ahirette de âmâ olarak bulunacaklardır. Şehadet görmektir ve görmek tanımakla gerçekleşir. Allah'ın bilinirliği olan dünyada kendi zanlarındaki Allah'tan geçip Allah'ın gerçekliğini tanıyamayanlar yine göremeyeceklerdir. Öğretmen ismiyle tecellide olanı bilmeyenin okulda öğretmeni göremeyişi gibidir.

Dünyayı toprak kap olan beden varlığımız olarak ele alırsak eğer, o kaba zulmaniyet diye tabir edilen hayvanî özellikleri doldurursak ahirette de o sıfatlar üzere neşr olunuruz. Bu âlem aynı zamanda nuranî özelliklerin de insana yüklendiği mekândır ki eğer Rahmanî sıfatlarla bezenirsek ahirette neşr olunmamız da Rahmaniyet üzere olacaktır. Dünya ahiretin tarlası olduğuna göre dünyadaki bu sınırlı yaşamı Rabbe ait özellikleri kendimizde zahir etme gayretiyle yaşayalım ki dirilişimiz de suret-i rahman üzere olsun. Ruhunu insan eyleyenin nefsinden insan, ruhu hayvan olanın nefsinden hayvan görünür. Onların nefisleri ruhları, ruhları nefisleri gibidir.

Bir hikâyede anlatılır. Ahiret âleminde bulunanlar üç gurup halinde sırasıyla bir perdenin önüne gelecekler. Cenabı Allah onlara perde arakasından "O uğruna ibadet edip zikrettiğiniz Allah benim! Görün cemalimi" deyip perdeyi açacak. Perde önündekiler görülür hale gelen görünürlüğe bakıp "Haşa ki sen Rap olasın" diyecekler. İkinci gurup geldiğinde Cenabı Allah onlara perde arakasından "O uğruna ibadet edip zikrettiğiniz Allah benim! Görün cemalimi" deyip perdeyi açacak. Perde önündekiler, görülür hale gelen görünürlüğe bakıp "Haşa ki sen Rap olasın" diyecekler. İşte bunlar dünya tarlasında kendilerine Tevhit ilmini değil de nefsanî ilim olan zan ve vehim ekenlerdir. Üçüncü gurup geldiğinde Cenabı Allah onlara perde arakasından "O uğruna ibadet edip zikrettiğiniz Allah benim! Görün cemalimi" deyip perdeyi açacak. Perde önündekiler görülür hale gelen görünürlüğe bakıp "Beli" diyecekler ve secde edecekler. Allah, "Sizden öncekiler inkâr etti! Siz neden secde ettiniz?" diye soracak. Onlar, "Ya Rabbi! Biz seni görecek gözü oluşturanlarız, sen hangi suretle görülürsen görün, biz seni görürüz" diyecekler ki bunlarda Hakikat ehli olan, dünyada kendilerine tevhit ilmi olan Allah'ın gerçekliğini ekenlerdir.

Bu, padişahla makamında tanışıp, dost olup muhabbet edenin hali gibidir. Padişah tebdili kıyafet giyip çarşıya çıktığında, hangi kıyafeti giymiş olursa olsun onu görünce tanır, şaşırmaz ama sırrı da açığa vurmaz. Onlar birbirlerine bakıp gülümserler. Padişahı tanımayanlar, karşısındakinin kıyafetine nazar kıldığı için kıyafete göre hitap ederler ki küçümseyip, beğenmedikleri ve hakaret edip sıradanlaştırdıkları aslında isminden bile korktukları padişahtır.

Şimdi ahiretin tarlası olan dünyayı iyi anlamak gerekir.

- **Dünya Allah'la kulu arasına girendir.**

Dünya zâhir ve bâtın birlikteliğidir, latif ve kesif olarak da zikredilir. Akıl gözü kesif olan maddeselliği görecek özellikte olduğu için aklı nefsine tabi olanlarca dünya, görünürlük olan maddesellikten ibarettir. Buna genel tanımlamasıyla eşya demekteyiz. Onlar ki kendilerini dahi kendilerinin görünürlüğü zannettikleri için itibar ettikleri değer eşyanın kendisidir.

Bu itibarın içerisinde görmek, bilmek, sevmek vardır ki nefsinin esaretinde yaşayan akıl sahipleri eşyayı sever, eşyaya değer verir, eşyayı bilir ve eşyayı görürler. Oysa eşya, eşya ile görünür hale gelenin görünürlüğüdür. Bu sebeple görüşü eşyayı görecek görüşe sahip olanlar için dünya, kendisi ile Allah arasına giren perde olmaktadır. Allah'a gitmek gönül ile olur ki Allah'a ulaşmak bir hâldir, sevgidir, aşktır. Bu kavuşma dışa doğru değil, içe doğrudur. Kalıp ile değil kalp iledir. Bu sebeple Allah'tan ayrı sevdiğimiz her şey Allah'la aramıza giren dünyadır. Dünyadan geçip nefislerini aşanlar kendi özlerini yani Rablerini bulurlar. Cenabı Allah Kur'an'ı Kerimin Kaf suresi 16 ayetinde,

Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz, ona şah damarından daha yakınız.

demektedir. Dünyadan geçememek elbiseyi görüp de giyeni görememek gafilliğidir. Oysa elbise, kendisini giyenin görünürlüğüdür. Elbiseyi giyen o elbiseyi giydiği için elbiseyle göründüğü gibi elbise de giyinildiği için görülür hale gelmiştir.

- **Dünya Allah'ın cemalinin seyir edildiği yerdir.**

Cemal, Allah'ın bütün özelliklerinin bir araya gelişi, cem oluşu, toplanışı halidir. Dünya Allah'ın zahirlikdeki cemaline verilen isimdir. Bu nasıl geçekleşmektedir? Burada devreye cemal kavramının vech yani yüz oluşu giriyor. Yüz, sıfat anlamında kullanıldığı için cemal derken biz aslında Allah'ın sıfatlarını zikretmekteyiz. Allah bilinmek isteği doğrultusunda "Kün" emriyle içindeki her unsurla dünyayı var ederken kendisinden gayrı bir ikincillik yaratmamış sıfatlarına esma ve suret giydirerek sıfatlarıyla yaratılmışlığa çıkmıştır. Bu, dünyadaki en küçüğünden en büyüğüne kadar her zerre kendi ismi ve suret görünürlüğü ile Allah'ın O olma sıfatının zahirliğidir. Bu sebeple, Allah'ın sıfatları cihetiyle kendiliğini görecek görüşe sahip donanımla ziynetlenmiş olan insan, kendisinde bu özellikleri çalışır duruma getirdiğinde, bu sıfatlardan hangisine bakıyor ve her ne görüyor olursa olsun cemal seyrindedir. Cenabı Allah, Kıyame suresi 22-23 ayetlerde,

O gün nice yüzler nur içinde parlamaktadır. Rablerine bakmaktadır.

buyurmaktadır. Bu sebeple dünya, Allah'ın cemalini görecek gönül gözünü oluşturmuş tevhit erleri için Allah'ın cemalinin seyir edildiği yerdir.

- **Dünya tahsil-i kemal yeridir.**

İnsandaki kemâl, Ruh'tur. İnsanın bu âleme geliş gayesi ruh-u cemadat, ruh-u nebatat, ruh-u hayvan, ruh-u meleği aşıp ruhu insana yücelmesi ve oradan da Allah'ın insandaki kemali olan Ruh-u Sultana varması içindir. Tahsil-i kemal ruh-u sultan tarafından ruhlanmak olduğundan Muhammedî irfaniyet tecelligahı ile ledün ilmi tahsiliyle gerçekleşen değerdir. Allah, kendisini bildiği bilgiyi Kur'an'ı keriminde Ledün olarak zikretmektedir. Her şeyin kemali Allah'ın kendisine varınca gerçekleştiği için Allah'ın kendisini bildiği bilgiyi tahsil de Tahsil-i kemal olmaktadır. Şimdi dünya, Allah'ın bilinirliğidir ve bu bilinirlikte kendisini bilsin diye bilecek olma yönüyle zahire gelişine de insan denir. Dünya, Allah'ın kendisini, bilinecek olma özellikleriyle zuhura getirişi olduğundan Ledün ilmi tahsiliyle mevcut olanı bilebilmeye başlayabiliriz.

Cenabı Allah, Hac suresi 54 ayetinde,

Bir de kendilerine ilim verilmiş olanlar onun, Rabbinden gelen Hak olduğunu bilsinler, böylece ona iman etsinler ve sonuçta da kalpleri ona saygı duysun diye Allah böyle yapar. Hiç şüphe yok ki Allah, iman edenleri doğru yola iletir.

demektedir. Bilinirlik ve bilirlik tevhitliğinin gerçekleşmiş olması gerekmekte ve bu tevhitlik dünyada yaşarken olmalıdır. Dünya bilinirlik olmasıyla bilirliğin tahsil edildiği eğitim hanedir.

- **Dünya muhabbet hanedir.**

Muhabbet, bilen ve bilinen tevhitliğinden zuhura gelen sevgi, saygı, görüp görülme, bilip bilinme, sevip sevilme, zikredip zikredilme, söyleyip işitme bütünlüğüdür. İşte bu nedenle insan var olunca eşya görülür oluyor. Dünya insanla değerleniyor. Bilinmek için zahir olan bilinir olunca muhataplık başlıyor. Çünkü yaşam dünya bütünlüğünün içerisindeki olgudur ve Allah'ın kendisini muhabbet edişidir. Her fiil, her sıfat, her vücut, her esma, her suret, her olgu, her oluşum cümlesi Allah'ın kendisini anlattığı muhabbette kelimedir. Cenabı Allah, Yunus suresi 66 ayetinde bu gerçeklik için,

Açın gözünüzü! Göklerde kim var, yerde kim varsa hep Allah'ındır. Allah'tan başkasına tapanlar dahi, Allah'a ortak koştuklarına uymuş olmuyorlar, ancak zanna uymuş oluyorlar. Ve yalandan başka bir şey söylemiyorlar.

demektedir. Rabça anlatılan bu muhabbeti yani her yaratılanın, ki bu her iş, kelam ve zamanın devamlılığı olup yaratma her an gerçekleşen olgudur, Allah'ın yarattığıyla yaratılmışlığa çıkarak kendisini anlatışını, Rabçayı tahsil etmeden anlamak ve muhatabı olmak mümkün değildir. Yaratan ve yaratılan ikiliğinde olanlar Rabçayı yani tevhidi tahsil etmeden bu muhabbeti işitemezler. İngilizce konuşan birisinin sesini duymakla konuştuğunu duyup muhatabı olmak arasındaki farkı İngilizceyi tahsil etmenin doğurduğu gibidir. Allah'ın Kendisini muhabbet edişini işitmek için işitecek kulağı oluşturmak gerekir ki öncelik nefsini işitmeyi bırakmaktır.

- **Dünya Tafsilat-ı Muhammediyedir.**

Cenabı Resulullah efendimiz Allah ilk önce benim nurumu yarattı o nurdan da âlemleri var etti demektedir. İman ve itikata göre inkâr edilemeyen gerçeklik olan bu yaratılma, Allah önce nuru yarattı sonra nurdan ayrı olarak da dünyayı yarattı anlamında değildir. Önce nuru o nurdan da dünyayı yaratmıştır ki dünyanın aslı nurdur. İşte ehlullah bu gerçekliğe Nur-u Muhammediye, tafsilat-ı Muhammediye demişlerdir. Tafsilat olan dünya, tafsilatın aslı olan nurun giyindiği maddeselliktir. Her ne var ise dünyada varlığı nur ile mümkündür ve batınında nuru taşımaktadır. Bu hususta Hasan Fehmi Hz,

Bu âlem mebdei sensin evvelsin ya Resulullah
Nübüvvet hâtemi sensin ahirsin ya Resulullah

demektedir. Pir Seyyid Muhammed Nurûl Arabi Hazretleri bu gerçeğin ifadesinde, "Resulullah Efendimiz'in vücudu üçtür. Birincisi vücudu unsuru; yani beden, beşer vücududur. İkincisi, vücudu misali ki rüyada görülendir. Üçüncüsü ise, nur-u vücududur." buyurmaktadır. Hadis-i şerifte,

Allah evvela bir cevher yarattı, o cevherden de cümle âlemleri yarattı

buyrulmuştur. Kamiller, yaratılan ilk cevherin Nur-u Muhammed olduğunu beyan etmişlerdir. Yine Hz. Resulullah Efendimiz,

Allah evvela benim nurumu yarattı

buyurmuştur. İşte bu beyanlardan da anlaşıldığı gibi Cenabı Hakk'ın kendi varlığından ilk zuhur-u halkiyeti, Nur-u Muhammed'dir. Allah cümle âlemleri Nur-u Muhammed'in tafsilatı olarak yaratmıştır. Allah'ın varlığı, zat, sıfat, esma, ef'al ve ahkâm varlığıyla zahirdir ve Nur-u Muhammed'le mümkündür."

Âlemler dediğimiz cümle varlıklar, Nur-u Muhammed'den yaratılması itibariyle tafsilat-ı Muhammediyedir yani Nur-u Muhammed'in giyindiği elbiselerdir. İşte bu sebeple "Âlemin başlangıcı ve nebilerin sonuncusu sensin ya Resulullah" demekte Hasan Fehmi Hz. Bunu su ve buz örneğiyle daha net görebiliriz. Buz suyun katı olma özelliğinin zahirliğidir ve varlığı sırf sudan ibarettir. O kadar ki buzun içerisinden suyu alırsan geriye hiçbir şey kalmaz. İşte tafsilat olan dünya da sırf nurdan ibaret olup dünyanın içerisinden nuru alırsan geriye hiçbir şey kalmaz.

Dembir:
Yunus Emre Hazretleri bir beyitinde dünyaya gelişini ve orada bulduğunu şu dizelerle anlatıyor,
*****
Ol dost bizi gönderdi var dünyayı bir gör dedi
Geldim gördüm bir süslü yer seni seven kanmaz ona
Kullarına vaat eyledi yarınki gün görünem dedi
Ol dostların sevindiği yarınım bugündür bana
*****
Yunus Sultan kendisini dünyaya göndereni neden "Dost" diye zikrediyor ve devamında ona olan sevgisinin kendisini süslü dünyaya meyil ettirmediğini söylüyor. Yunus Emre Hazretleri Allah'la nasıl dost olmuş efendim?

Özkan Günal:
Allah Bezm-i Elest diye tabir olunan demde, ruhları içtima etti ve onları cemali ile şereflendirdi. O demde cemali yâri gören ruhlar sevdalandı. Allah'ın cemali ile tecelli etmesi o ruhları dost edinmesidir yani kendi özelliklerini, güzelliklerini, sırrı ilahiyi o ruhlara muhabbet etmesidir. Yunus Sultanın kendisini dünyaya göndereni "Dost" diye zikretmesi evvel emirde tanışıklığı olduğunu beyan etmesidir. "Biz Bezm-i Elest'te cemali yâri görüp, nidasını işitip beli diyenlerdeniz" demesidir.

Dost dostun haliyle hallenilmiş olunduğunda alınan isimdir. Birisi için dost ibaresini kullanıyorsak, onun haliyle hâllenmişiz demektir. Yunus sultanın Rabbi için dost ibaresini kullanması Rabbinin hali ile hâllenmiş olduğu bilincine ulaşmış olduğunun göstergesidir. Bu hâllenme, Rabbin yarattığı ile yaratılmışlığa çıkışından kaynaklanmaktadır yani Yunus sultan, varlığının Rabbin Yunus özelliğiyle zuhur edişi olduğu gerçekliğine ermiştir.

Varlık diye zikrettiğimiz varlığın esasları olan sıfatların rabbin sıfatlarıyla tecelli edişi gerçekliğidir. Ol dost bizi gönderdi var dünyayı bir gör dedi beyanı, dost diye zikredilen Rabbin kendisini bilecek olma yönüyle Yunus ismiyle kendi bilinirliğinde zahire geldiğinin ifadesidir. Buradan anlıyoruz ki insanın şehadet âlemi olan dünyada bulunuşu, dost olan Rabbin haliyle hâllenmiş olmasından dolayıdır ki dosta muhataplık olan, dostu sevmek, dostu işitmek, dostu görmek şehadetliği içindir.

İşte kişinin kendi hakikatine ermesi yani Hakk'ın dostluğuna ulaşması ancak Mürşid-i Kamil hizmetiyle gerçekleşen seyr-i sülük neticesinde mümkündür. Dünyayı dost edinmekten geçip dünyada Rabbi dost edinmekle kendi hakikatimize ulaşmış oluruz. Kendi hakikatimize ulaşmış olmaklık, "Kullarına vaat eyledi yarınki gün görünem dedi, Ol dostların sevindiği yarınım bugündür bana" sözüyle ifade edilen tevhit idrakine ulaşmış olmaktır. "Yarın ki gün" beyanı, dünya da denilen görünürlükteki suret kaydından geçildiği gün olup dünyadan geçmek yani dünyayı, eşya olarak görmekten, sevmekten, bilmekten geçilmesi olarak zikrediliyor. Biz dünyada yaşarken dünyadan geçerek ölmezden evvel ölenlerdeniz. Biz dünyaya baktığımızda eşya değil Hakk'ın Cemalini görenlerdeniz ki yarını bu gün eylemişiz denilmektedir. İşte, nefsaniyet süsüyle dolu olan dünyada bu süslere aldanıp ikilik anlayışıyla yaşayarak dünya sarhoşu olmaktan, tevhide aymak sonucu kendi aslımıza uruç etmek yarını bugün eylemek olup seyrimizin cemal seyri olmasıdır.

Görünürlük, görüp durduğumuz haldir ki görünürlüğün ismi dünya, bu görünürlükle görünür olan Hak'tır. Anlaşılmalıdır ki Hak, mevcudun dışında tekillik anlamı içeren, yalnız kendisine mahsus, şu görünenden ayrı bir birey değil, içinde yaşam ve eşyasıyla dünyanın bütünselliğidir. Hak bir suret değil cümle suretlerdir. Cenabı Allah, bilinmeyi isterken aynı anda, görülmeyi, sevilmeyi, işitilmeyi, zikredilmeyi, değer verilmeyi, yüceltilmeyi de isteyerek bu özellikleriyle ispata çıkınca Hak ismini almıştır. Bu sebeple yaratılma ayrılık değil görünürlük olup her zerre Hakk'ın zahirliği ve görünürlüğüdür. "Şimdi, görünenlerin her birisinin kendi ismi ve sureti var ve bunlar Hak mı oldu?" diye sorulursa cevap, "Hayır, ayrı yoktu zaten. Sen Hakk'ın esma ve suret giyinip görünür hale gelişini zikrediyor ve görüyordun. Yani zaten Hak ama sen Hak demiyorsun" olacaktır.

Dembir: Teşekkür ederiz efendim.

Şeriatın sözleri hakikatsiz bilinmez
Hakikatin sırları tarikatsız bulunmaz

Savm u salat hac zekât günah kirin mahv eder
Darbi zikir olmasa gönül pası silinmez

Sil gözünü dön andan bak göresin gündüzü
Hakikatin güneşi doğmuş durur dolunmaz

"Kavseyn"e erişince varır gelir gemiler
"Ev edna"nın bahrine asla gemi salınmaz

Deryaya dalmağa can terkin urmak gerek
Canına kıymayınca o deryaya dalınmaz

Bu suretin libasın ver gayrıya Niyazi
Bahre dalar isen şayet geri gelinmez

Sizden Gelenler

Mülkün Sahibi O'dur

Allah ruhlar âleminde nefisleri değil ruhları içtima etti ve onlara cemalin gösterdi, nidasın işittirdi. Ruhun ilk işittiği Kelamullah ilk gördüğü Cemalullah oldu. Dolayısıyla aşkı, sevdası, muhabbeti, talebi, huzuru ancak mana cihetiyledir. Ruh dünyaya gelirken madeni dünya olan "Nefs" elbisesiyle bedenlendi. Geldiği boyutta nefis kesafetine hapis olan ruh ilahi takdirle geldiği boyutu mutlak zannıyla, nefsin arzu ve istekleri peşinde yaradılış aslının tam tersi istikamette aslından uzaklaşmaya başladı. Ruhun aksine nefsin de ilk gördüğü madde, ilk zevk ettiği şey dünya oldu. Dolayısıyla onunda aşkı, sevdası, muhabbeti ve talebi ancak madde cihetiyledir.

Beden kesafetine bürünen insan, nefsin imametinde kıblesinde dünyayı buldu. Varlık sarayının tahtında nefs-i emmare oturduğu için cümle azayı kendisine secde ettirdi ve emaneten yüklenmiş olduğu Hak varidatını kendisini ispat etmek, kendi hevasını tatmin etmek için kullanmaya başladı. Ancak varlıkta asıl olan Nefs değil Ruh olduğu için gerçek manada huzuru ve mutluluğu da asla bulamadı. Nefs ruh içindir, ruh nefs için değil. Ruhumuzu nefse secde etmekten kurtarıp, nefsimizi ruha secde ettirmeliyiz ki derdimizin dermanı budur. Nefsin imametindeki ruh kıblesinde eşyayı bulur, ruhun imametindeki nefs ise manayı, aslını, Allah'ı bulur secde eder ve yokluğa erer.

"Gerçek dert Allah derdidir"

Onun dışındaki hiçbir şey dert değildir nefs-i emmarenin heva ve hevesleridir. Nefis istediğini elde edemeyince, sahiplendikleri elinden alınınca varlıkta huzur bırakmaz. Bütün isteği beğenilmek, kendisini ispat etmek, değer verilmek, sevilmek, övülmek olan nefis bunları gasp ettiği Hak varidatında Hak'tan bihaber yapar. Bir meydana dâhil olup gerçek derdin ne olduğunu öğrenip, o meydanın derdiyle dertlenenlere, ruhuyla ruhlananlara, meydanın sahibini tende can canda canan olarak bulanlara ne mutlu.

"Nas uykudadır öldüğü zaman uyanacak" hadisi şerifi düşünenler için birçok soruyu beraberinde getirir. Zaten günümüze kadar nakledilmiş olmasındaki hikmette budur, tıpkı şeri ahkâmdaki şekli bütün ibadetlerin olduğu gibi. Uyanmak için düşünmek önemlidir. Zaten cümle Hak erenlerin bütün nefesleri, çabaları bizlere bir şeyleri düşündürmek, aratmak ve dolayısıyla gerçeğe yakın etmek içindir. Tefekkür Kur'an'da da Hak katındaki en büyük ibadetler arasında zikredilmiştir. Bir saatlik tefekkür ortalama bir insan ömrüne denk gelen seksen yıllık nafile ibadetten değerli, üsttün tutulmuştur.

Neredeydim, neredeyim, nereye gideceğim? Ne haldeydim, ne haldeyim, ne hale döneceğim?

Nasıl ki "Gerçek dert Allah derdidir, gerisi nefsin heva ve istekleridir" Kişinin kendisine sorması gereken gerçek soru da budur. Kendisine bu soruları sormaya başlamayan bir insan henüz gaflette, uykudadır. Bütün Hak erenleri bu soruların cevaplarını aramışlar, sırra vakıf olmuşlar ve terki dünya olmuşlardır. Ben neyim, bu âlem nedir, neden var oldum gibi varlığı, kendisini, varlık gayesini sorgulamaya başlayan bir insan yaratanının derdine düşmüştür aslında. Hak nasip ettiyse yolu, sevdayla, Aşkla, bir Mürşid-i Kamil'le kesişirse dert ile derdinden kurtulmaya geldiği meydanda Muhlis Akarsu'nun söylediği gibi bin dert daha yüklenir.

"Hey erenler düştüm ben bir sevdaya
Tutuldu dillerim lal eylediler
Derdim arz edeyim dedim hüdaya
Dertli bir kervana yol eylediler"

Allah dermanı derdin içine gizlemiştir. Derdi olmayan derman arar mı? Mürşid-i Kamil dünyanın bitip sevdanın başladığı yerdir, aşktır O, el işidir, Allah'ın el emeğidir hem de eli. Nereden geldiğimizi, orada neye söz verdiğimizi, bunda neye erdiğimizi, Onun mübarek mahreminde ki o Allah'ın mahremidir, Onun mübarek meydanında ki o Allah'ın meydanıdır, Onun mübarek gönlünde ki o Allah'ın gönlüdür, Onun mübarek ellerinde ki o Allah'ın elidir, öğreniriz. Mürşidi Kamile verdiğimiz O ilk ikrar Elest Bezminde ruhlar âleminde Allah'a verilmiş sözün hatırlatması babındadır.

Mürşid-i Kamil bize der ki " Senin ben diye sahiplendiğin varlık aslında Allah'ındır, mülkün sahibi O'dur. Cümle kâinat onun bilinmeklik muradı için kendi varından var olmuştur. Sen bu bedenle bedenlenmeden önce orada işittin ve gördün ki faili hakiki, mevsufu hakiki, mevcudu hakiki ancak Allah'tır ve nefis elbisesiyle bu âleme geldiğinde bunları kendine nispet etmemeye söz verdin. Varlıkta kendi namına değil Hak namına bulunacaktın ama ilahi takdirdir ki bunu unuttun. Şimdi fırsat verildi, Kuran'ın aslına dön hitabı sana tecelli etti sende bu tecelliyi nefsinde yaşa ve aslına dön. Orada işittiğin nidanın sahibini tekrar görmenin tek yolu canı canana kurban etmektir. Nefsin perdedir geç perdenin arkasına er aslına DEM BU DEMDİR…

Bu beden maddenin dört anasırından müteşekkil ve fanidir. Topraktan geldi yine toprağa dönecek. Asıl olan ten değil ten ruh tohumunun kemale ermesi ve zahir olması için ekilmiş olduğu toprak. Toprağa olan aşırı hizmet ve muhabbet içindeki tohumu bakımsız bırakır ve zahir olup gelişmesini engeller. Nefs varlığı ele geçirirse manaya ait her ne var ise helak eder, öldürür, hadsiz hudutsuzdur o. Ama mana, ruh öyle değildir. Ruh varlıkta hüküm sürmeye başlarsa, ki kişide insan denilen odur, o haddini bilir ve nefse ihtiyaçlarını, ölmeyecek kadar olanı sağlar. Bu dünyadan olan bu dünyada kalacaktır. Ruh ise varlığımız dediğimizdeki bu dünyaya ait olmayan, yaratılmamış baki olan yönümüzdür, aslımızdır. Bedeni yani dünyayı terkte beraberimizde gelecek olandır. Tene olan aşırı muhabbet ruhu öldürürse Huzur-u Hakk'a eli boş gideriz. Dünyaya ait her ne var ise, eş dost, ana, baba, mal, mülk, zevkler, evlat hepsi bizi terk edecek yok olucu. En fazla mezara kadar uğurlarlar o kadar. Manaya ait her ne var ise canımızda hissettiğimiz işte bizimle kalacak olan sadece o.

Aşktan, sevdadan, irfandan, imandan yana ne varsa canında eser, işte o kadar insansın, hak katındaki tek değer.
Sanma göz kulak, dil dudak Hak katında bir pul eder
Allah sana nazar ettiğinde kendisini, efendini arar muhatap diye…

Ne kadar buldun Cananı canında, zerresi bile insanı sultan eder…

Allah insanı bir tek gaye için yaratmıştır. Allah'ın insanı yaratması onu zikretmesidir. İnsan zikrolunan Zakir ise Allah'tır. Allah'ın zikretmediği hiçbir şey bu âlemde görülür olmamıştır. Zikir bilinmeklik muradı, Zakir Allah, zikrolunan ise İnsan ve kâinattır. Allah fail ve etken insan ise münfail ve edilgendir. Tıpkı aynaya bakan ve ayna gibidir. Allah'ın aynası insan'dır.

Emine Aytül Erol

Benim Dünyam

Dünya… Yalan dünya… Boş dünya… Adaletsiz dünya… Savaşın ve kavganın hiç eksik olmadığı, içi kötülük, aldatmaca ve sınavlarla dolu dünya… Yani gidilecek başka bir yer olsa hiç düşünmeden terkedilip gidilecek dünya. Hiçbir şeyi sevmemem, yan gözle hiçbir şeye bakmamam gerekir. Çünkü dünya tehlikeli bir yer ve bana sadece acı verir ve günaha sokar. Dünya dediğin, ömrüm yettiğince ibadet edip, sonunda cenneti kazanacağım sınav yeri sadece.

Gerçekle tanıştırılmadan önceki dünyam işte tam da böyleydi. Sonra her şey değişti, dünyam değişti. Bir gün bir can kardeşim dedi ki; "Dünya manayla tanışmadan önce ne kadar boştu, oysa ne kadar doluymuş değil mi? O'nunla dopdoluymuş." Bir gün Efendim şöyle sordu;

"Sizin için dünya nedir?"

Hemen aklıma yukarıdaki tanım geldi. Büyük gaflet. Dünyanın anlamı benim için artık aynı olmamalıydı. Efendimin buyurduğu gibi,

"Söz konusu Allah olunca, kelimeler anlamlarını yitirir"

Dünya benim için şuana kadar göremediğim, nerede olduğunu bilmediğim fakat varlığına inandığım, öldükten sonra kavuşmayı beklediğim, o çok sevdiğim Allah'ın Cemalini seyrettiğim yerdir. O'nun fiilleriyle ve sıfatlarıyla dopdolu olan tecelligah.

"Aşk'ın tecellisi, Aşk'ın kendisi"

Meğer benim dünya dediğim neymiş…

"Nereye dönsem Allah'ın yüzünün orada olduğu yer!"

İçeriden içeriye girelim. Daha bitmedi. Bir de dünyayla ikiz kardeş olduğumu öğrendim. Büyütüp âlem eden, küçültüp Âdem etmiş. Ben dünyada kendi tafsilatımı seyran etmekteymişim. Ben dediğim, O'nun benimle tecelli edişi olduğu için bana şah damarımdan daha yakınmış. Dünya benmişim, nen dünya. Aslında ne dünya dünyaymış, ne de ben benmişim! Görünen de, o görünenden görülen de yalnız ve ancak kendisiymiş.

İçinde bulunduğumuz son dönemlerde halkımız haykırıyor ya " Bizim bu vatandan başka vatanımız yok" diye. Bizim buradan başka Allah'ın cemalini göreceğimiz yer yok. Ya burada görüp kavuşacağız, ya da hiç..

Rabbim yolumuzda muvaffak eyleye, gayretimizi daim ve ziyade eyleye.

Aşk u niyazlarımızla. Hu.

İhsan-Funda Can

Gel ey âşık-ı biçare cihanda gezme avare
Var iken derdine çare ara bul onu bir yerde

Çün dersin aşığım ben de kani Hak sevdası sende
Duran huzurda bir merde eder mi boş yere secde?

Sakın sen kendini hardan şefaat umma gel körden
Atar aşağı bir yerden geçer ömrün o boş yerde

Ara bir Mürşid-i Kamil olasın ilmine nail
Bilişin cümle et zail erersin zevke her yerde

Seni iğfal eden cahil O, Hak'tan kendisi gafil
Bu sözler hep sana vafir tutarsan pendimi sen de

Arama Hakk'ı sen nerde çu mevcuttur o her yerde
Arada sen iken perde Allah'ın nerde, sen nerde?

Bu sözler hep seni irşat oku gönlünü eyle şad
Gidersin bir gün ansızın Fehmi bulunmaz ol yerde

MAKALE

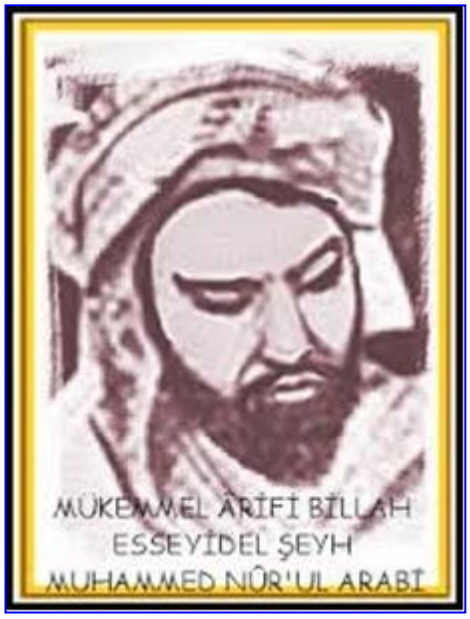

Seyyid Pir Muhammed Nurûl Arabî Hazretleri

RİSALEYİ NOKTA-TÜL-BEYAN

Bismillahirrahmanirrahim

İkinci Bölüm.

Ey Talip! Bahsettiğimiz bu nokta, eşyanın hakikatinin kaynağıdır. Ve kuvveti ezelidir. Sonradan yaratılmamıştır, varlığı kendindendir. Bunu şimdi biraz daha açıklayalım. Hz. Risalet en önce yaratılan şey için şöyle buyurmuştur.

"Allah önce nurumu yarattı" "Allah önce ruhumu yarattı"
"Allah önce aklımı yarattı" "Allah önce kalemi yarattı"

Ve dahi yakın ehli dedi ki, *"Bunun cümlesi bir midir yoksa her birinin hakikati ayrı mıdır?"* Ey Talip! Bunun cümlesi bir hakikattir. Ama ilgi ve gerçeklik yönünden değişik isimlerle zikretmişlerdir. Cevher-i evvel itibariyle akl-ı evveldir. Ve ruh itibariyle nurdur. Ve kalem ve melek-i mukarreb ve arş-ı azim ve Âdem itibarîyle bu cümlesi gerçektir. Esma-i evvel cevher-i evveldir. Kuvvet-i ezeldir. Sadır olmuştur. *"Birden ancak bir çıkar ki, onun ortağı yoktur."* Buna Noktanın birliği ve nur derler. Her nesne ki bu âlemde görünür, güneşin görünürlüğüdür. Âlemde görünen her şey Ahiret güneşinin aksidir Bir nesneye yüz tane ad verilmekle o bir nesnenin hakikati artmaz, çoğalmaz. Bir adamı birçok değişik isimlerle ansalar, o adam yine bir kişidir. Mesela bir adam; hem dülger, hem terzi, hem demirci, hem ressam olabilir. Bütün bu deyimler doğrudur ama hakikati birdir. Bu çeşit vasıflarla, o yine bir kişidir.

Üçüncü Bölüm.

Ey Talip! Hazreti Resul-ü Enbiya, kırk yıl sülûk ile İlmi Ledün tahsil buyurup, İnsan-ı Kamil ve Mirac-ı hakikiyeye erdi. Neliksiz niteliksiz Hakk'ın cemalini gördü ki; ***"Hay"*** dır. Yani diridir, başkalarını da diriltir, o zaman ona **"Ruh"** adını verdi. Çünkü ruh, hay ve hayat verendir. Yani kendiliğinden diridir ve başka şeyleri de diriltir, hayat verir.

Ve dahi gördüğü bu noktayı hakikatin, nuru ve cevher-i evvel olduğunu idrak edip, başkalarına da idrak verdiğini görünce, ona ***"Akıl"*** adını verdi. Çünkü akıl anlamış ve idrak eder ve idrak edilir. Onun zahir yani açık ve aydınlık olduğunu, başkalarını da ortaya çıkarıp aydınlattığını gördüğünde ona ***"Nur"*** adını verdi. Çünkü nur kendiliğinden aydınlıktır ve başkalarını da aydınlatır. Bu nurun bütün mevcudatı kendi varlığından var eylediğini, âlemi kaplayıp ihata eylediğini görünce, ona ***"Arş"*** adını verdi. Ve dahi gördü ki bundan daha ala yok. ***"Melek-i Mukarreb, yakın meleği"*** diye ad verdi.

Âlemde olanlara şefkat edici olduğunu ve her peygamberin basiret gözüne çeşitli şekillerde görünüp, ilim sırrını açığa çıkardığını gördüğünde ise ona ***"Cebrail-i Emin"*** adını verdi.
Bu nokta-i hakikînin; âlim ve anlatan ve işiten ve gören ve kadir ve güzel ve ulu ve diri olduğunu gördüğünde ona ***"Âdem"*** adını verdi.

Bu anlattığımız sıfatlar ve değişik isimler, tek bir hakikatin sırrıdır. Buna kuvvet âlemi ve Âdem âlemi ve imkân âlemi ve hakikat âlemi ve külliyat âlemi ve istidat âlemi ve fıtrat âlemi ve zorbalık âlemi ve Nokta-i küll ve aklı küll derler. Akl-ı külli ve nefs-i külli insan-ı kâmildir; Arş ve Kürsi'nin ondan ayrı olduğunu düşünme Ey Talip! Sıfatında mevsuftur. Her ne ile sıfatlanırsa o mevsuftur. O mevsufa varınca, gayrıdan diyesin ve dahi bilesin ki, ezeli kuvvet Hakk Teâlâ'nın niteliksiz zatıdır. Buna nicelik isteyenler kâfir olurlar. Yani Hakk'ın zatını tarif etmeye kalkanlar, nedir ve nasıldır deyip tarif etmeye kalkışanlar, dinden çıkarlar. Akl-ı külli ki, büyük âlemin halifesidir, onun varlığı Hak varlığıdır. Onun sözü ve fiili, Hak sözü ve fiilidir hiç şüphesiz.

Dördüncü Bölüm.

Ey Talip! Bu nokta-i vahdet, âlem-i hakikat ve görünürlük, asıl varın yansımasıdır ve Hakikat-i Muhammediye sırrıdır. Buna Nokta-i külli derler. Çünkü mevcudatın görünürlüğü, Nokta-i Külün görünürlüğü ve kesretidir. Her şey bu külli noktadan ortaya çıkar. Eğer dersen ki; bu anlattığın noktadan ne çıkarsa kendi gibi olmalıydı. Ama görüyoruz ki, binlerce şeyin hiç biri diğerine benzemez. Mademki her şeyin aslı bu noktadır, o halde ondan çıkanların hepsi birbirine benzemesi gerekmez miydi? Birliğinde ikilik olmaz illa birdir demiştik; Hiç şüphe yoktur ki bu Nokta'dan çıkanlar da, yine bir tek Nokta'dır. Âlem zuhuru Nokta'dan buldu. Yani kâinat bir noktadan ortaya çıktı. Nokta deyince, kâtibin kaleminin ucundan zahir olan noktayı anlarsın. Bu nokta dahi, ol noktanın bir örneğidir. Marifet; katreden denizi bilmek ve zerreden güneşi görmektir. Biçare Âdem oğlanları, ekseri cahil karanlığında yaşayıp, malumat sahibi olmak isterler, aynı yarasa gibi. Yarasa gibi karanlıkta iken, Hızır'ın bulduğu ab-ı hayatı nasıl isteyip bulursun? Ey Biçare! Âlem noktadan sadır olmuştur. Gökleri görürsün ki her biri nokta-i aziymdir ve dahi yıldızlar, nice nokta-i münevver yani aydınlık ve yol göstericidir. Ve yerler; nice nokta-i merkez-i âlemdir. Ve her maden ve her nebadat ve her hayvan dahi böyledir. Gök katlarının hepsi, ıslak yere kadar, tertemiz birer noktadır.

Beşinci Bölüm.

Ey Talip! Bildin ki nokta-i vahdetten âlem-i kesret zuhur etti, dahi bil kim ol yedi nokta ki, gökler padişahlarıdır. Geri kalan yıldızlar, bunlara tabidir ve kumandan bunlardır. Bunlar irfanı akl-ı küllden aldılar. Akl-ı küll ki ona; nokta-i hakiki ve arş ve cevheri evvel ve kalem ve ruh ve nur ve Âdem ve kutb-u âlem ve nokta-i vahdet denildi. Bunların cümlesi bir hakikatin esmasıdır ki, celal ve cemal, kemâlat her idrak ki bu âlem halkına olur. Tümü bunların asarıdır ki, tesir edip harekete getirir. Zira o nokta-i hakiki ki, Muhammedî nurdur, bunlara göründü, bunlar onun görünürlüğüdür.

Bu nur, Hayat-ı ihsan ve nur-u ihsan ve kudret-ü ihsandır. Geri kalanlar, feyzi hep bundan alırlar. Zira o Hakikat-i Muhammediyedir.

Mısri Niyazi Hz İrfan Sofraları

Elli Birinci Sofra

Bismillahirrahmanirrahim.

Yüce Allah Kur'an'ı Kerimin Ahzab suresi 4 ayetinde

Allah bir adamın karnında iki kalp yaratmamıştır.

demektedir. Bil ki, her insanın karnında yalnız bir kalb vardır. Bu kalb, Rahman'ın parmakları arasındadır. Allah onu dilediği gibi çevirir. Kalb, yöneldiği şeyin sıfat ve rengine bürünür. Hatta yöneldiğinin aynı olur. Bunu anladınsa

"Zikir, zakir ve mezkûr bir şeydir."

sözünün manasını da anlamış olursun. Çünkü lisandaki zikir, gerçek zikrin bir suretidir. Gerçek zikirde kalb, zikrin şekline girer. Bu itibarla kalbe de zikir denir. Kalp Hak'tır.

Bunların her birinin bir misali vardır. Su, rüzgârın dalgalandırmasıyla dalga adını alır. Hâlbuki hakikatte dalga da sudan başka bir şey değildir. Kalbin de zikirle olan durumu aynıdır. Zikir kalbin tamamını kapladığı takdirde kalp, tamamen zikir kesilmiş olur. Lisana gelen zikir, kalpte olan zikrin suretidir. Kalp, zikrin suretine girer.

Ama kalp esasında şekilden münezzehtir. Gelen düşünceye göre şekil alır. Bundan dolayıdır ki iki fikir, aynı zamanda kalpte bulunmaz. Çünkü kalp tamamen gelen fikrin suretine girer. Kalp, gelen o düşüncenin kendisi kesilir. Artık başka bir düşünce ona sığmaz.

Denizin suyu gibidir. Su, dalgalandığı zaman bir dalga, başka bir dalganın şeklinde düşünülemez. Bir anda aynı yerde iki dalga olamaz. Anla, bazen kalp bir deniz olarak görülür. Dalgaların çokluğu ve kalabalığı ona izdiham vermez. Ama bu hal, her zaman olmaz, bazı anlarda olur. İtlak takyide (mutlak vücut, özel vücuda) galebe çaldığı zaman olur. Uykuda kendini ağaç gören tane gibi…

Her karında bir tek kalp vardır. Bu kalp, ister bir ayn'a (zata), ister birçok tayyünata (görünüşlere) yönelsin. Neye yönelirse onun şeklini alır. Daima *"Nerede olursanız olun Allah'ın vechi oradadır"* sırrını hatırda tut. Bu, en yüksek görüş noktasıdır. Burada bulunan, bir göz açıp yumuncaya kadar bir zamanda bütün görülenleri görür. Bu hal, şöyle diyenin görüş makamıdır,

"Biz en yüksek kulelerin tepesinde yüksek harfler idik. Bir gece bana bir gülle çarptı ve beni toz haline getirdi. Zerrelerim göklere ve yerin derinliklerine uçuştu. Öyle oldu ki âlem benim zerrelerimle doldu. Sonra zerreler yavaş yavaş bana (yani aslına) döndü. Tekrar bir araya gelip asıl suretimi meydana getirdi. Kendimi önceki gibi buldum. Her zerrede Hakk'ın cemalini görmek isteyen kimse, dünyanın zerreleri gibi parçalanmalı, sonra birleşmelidir. Sonra başka bir gece kendimi cesedimden ayrılmış gördüm. Sanki cesedim Od (ateş), ruhum da onun dumanı idi. Âlem, dumanım ve güzel kokumla dolmuştu. Sonra duman yavaş yavaş döndü, ateşe girdi yine kendimi önceki gibi, ayrıldığım zamandaki gibi buldum. Cesedim ölmüştü. Duman ateşe girince kendimi diri buldum."

Gönül küpte tas değil
Küpün kendisi,
Varını gönül eyleyen
Hakk'ın zahiri.

Ardını sırlamadığın
Cam ayna olmaz,
Aynada gördüğün suret
Hakk'ın zahiri.

Karanlık güne döner mi?
Güneş doğmazsa,
Gün ile görülenler hep
Hakk'ın zahiri.

Deniz rüzgâr esmeyince
Dalgalanır mı?
Kıyıya vuran her dalga
Hakk'ın zahiri.

Tohum taşa koymak ile
Çiçeğe dönmez,
Toprakta açan çiçekler
Hakk'ın zahiri.

Halil gönlüne girmeyen
Varlıkta kalır,
Fakirliğin tecellisi
Hakk'ın zahiri.

9. İmam Muhammed Taki Efendimiz

Şehadet tarihi: Miladi takvime göre bu yıl, 31 Ağustos 2016

Dokuzuncu imam olan Hz. İmam Muhammed Taki Hicret'in 195 yılında Recep ayının onuncu gününde Medine-i Münevvere'de dünyaya gelmişlerdir. Hz. İmam Muhammed Taki, babaları Hz. İmam Ali Rıza Hakk'a kavuştuklarında sekiz yaşındaydı. Anneleri Sebike hanımdır. Sekiz yaşında İmamete gelen İmam Muhammed Taki Hakk'ında 12 İmamın sekizincisi olan babası İmam Rıza şöyle demiştir,

"Biz Ehl-i Beyt, küçüklerimiz büyüklerimize birbiri ardı sıra gelecek şekilde varis olurlar."

Hz. İmam Muhammed Taki'nin künyeleri "Ebû Cafer'dir. En meşhur lâkapları "Taki" ve "Takıy" dir. İmam Muhammed Taki diye de anılırlar. Hz. İmam Muhammed Taki'nin dört oğlu dört de kızı olmak üzere sekiz evlâdı olmuştur. Soyları, Hz. İmam Ali Naki ve Mûsâ-i Mubarka'dan yürümüştür. Hz. İmam Ali Rıza'dan sonra İmamet, oğulları Hz. İmam Muhammed Taki'ye intikal etmiş, Allah-ü Teâlâ; Hz. Yahya'ya, Hz. İsa'ya nasıl çocukluklarında Peygamberlik ihsan etmişse Hz. İmam Muhammed Taki'ye de küçük yaşta ümmetin İmametini ihsan eylemiştir.

Kitâb'ül-Mesâil gibi telifleri bulunan Ahmet bin Muhammed-i Bezanti, İbn'ün-Necâşî'nin kendisine; *"Sahibinden sor; ondan sonra İmam kimdir"* dediğini, Ahmet bin Muhammed-i Bezanti'nin; *"Bunu bende bilmek istiyorum"* deyip Hz. İmam Ali Rıza'dan sordu. Hz. İmam Ali Rıza'nın *"Oğlum'dur"* buyurduklarını, o vakit henüz oğulları bulunmadığını, bunu da; *"Nasıl oğlumdur diyor, oysa henüz oğlu yok diyebilen kimdir ki"* sözüyle açıklayıp bir oğulları olacağını bildirdiklerini, az bir müddet sonra İmam Ebu Cafer Muhammed'in doğduklarını bildiriyor. Yine naklederler ki; birisi Hz. İmam Ali Rıza'ya sordu, *"Sen, nasıl İmam olabilirsin ki oğlun yok"* dedi. Hz. İmam Ali Rıza,

"Olmayacağını nasıl biliyorsun? Birkaç gün sonra Allah bana öyle bir oğul ihsan edecek ki; gerçekle bâtılın arasını, onunla ayıracak"

buyurdular. Muhammed bin Sinan der ki, "Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım, Irak'a hareketlerinden önce kendileriyle buluştum; oğulları Ali'de yanlarındaydı. Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım bana baktılar da; *"Ya Muhammed"* dediler; *"Sakın daralma, bu yıl öyle bir olay meydana gelecek ki!"*

Ben, bu söz üzerine; *"Allah, beni sana feda etsin"* dedim; *"Beni derde attın."* Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım, *"Sabret"* buyurdular. Abbas oğullarından Mehdi'yi kast ederek; *"Bu azgına dayan; o bana kötülük edemeyecek, ondan sonraki de (Mehdi'nin oğlu Mûsâ'da) öyle."* Ben; *"Peki"* dedim; *"Allah beni sana feda etsin, sonra ne olacak?"* Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım buyurdular ki *"Allah, zalimleri sapıklıklarına terk edecek ve dilediğini yapacak."* Ben; *"Neler olacağını"* sorunca da; Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım, oğulları Hz. İmam Ali Rıza'yı kastederek;

"Benden sonra kim bu oğluma zulmeder, İmametini inkâr eylerse bu hususta ısrarda bulunursa, Resulullah'tan sonra Ebû Talip oğlu Ali'nin İmametini inkâr etmiş, ona zulmetmeye razı olmuş gibidir"

buyurdular. Ben; *"Allah ömür verirse"* dedim; *"Onun Hakk'ını teslim eder, İmametini ikrar eylerim."* Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım, *"Doğru dedin ya Muhammed"* buyurdular;

"Allah ömrünü uzatır; onun Hakk'ını teslim edersin, ondan sonrakinin İmametini de ikrar eylersin." Ondan sonra *" İmam kim?"* diye sordum. Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım *Ondan sonra İmam, oğlu Muhammed"* buyurdular, Ben; *"Razı oldum, teslim oldum"* dedim.

Safvan bin Yahya, Hz. İmam Ali Rıza'ya diyor ki; *"Allah sana oğlun Muhammed Taki'yi vermeden önce, bir oğlun olmasını Allah'tan dilemedeydin. Allah ihsan etti gözlerimiz aydınlandı. Allah yokluğunu göstermesin; fakat sana bir hâl olursa kime başvuralım, kime uyalım"* dedim. Hz. İmam Ali Rıza, elleriyle oğlu Muhammed Taki'yi göstererek; *"Buna"* buyurdular. Ben; *"Sana feda olayım"* dedim; *"Bu daha 3 yaşında bir çocuk."* Hz. İmam Ali Rıza buyurdular ki *"Bunun ne zararı var? Hz. İsa Peygamber olduğu zaman 3 yaşında da değildi."*

Hicret'in 204. yılında Halife Me'mûn Bağdat'a gitti. Hz. İmam Muhammed Taki bu sırada Medine'deydiler. Hz. İmam Hicri 211. yılına kadar da Medine'de kaldılar. O yıl halife Me'mûn, Hz. İmam Muhammed Taki'yi Bağdat'a çağırttı. Hz. İmam o sırada on beş yaşlarındaydı. Me'mûn, Hz. İmam Ali Rıza'yı kendisine damat ettiği gibi, öbür kızını da Hz. İmam Muhammed Taki'ye vererek onu da kendisine damat edinmek istiyordu. Halife Me'mun'un bu niyeti halk tarafından duyulmuş, Abbas oğulları taraftarlarınca hoşnutsuzlukla karşılanmıştı. Hz. İmam Muhammed Taki; Bağdat'ta devlet erkânı, bilginler ve halk tarafından büyük bir törenle karşılandılar. Kendilerine hazırlanan eve yerleştirildiler.

Samıra Kadısı olan ve kadıların kadısı, en büyük rütbeli kadı pâyesine erişmiş bulunan Yahya bin Ekrem; Hz. İmam Muhammed Taki'nin yaşına bakarak bilgisini, yaşıyla ölçmek gafletinde bulunuyordu. Bu yüzden de Hz. İmam'a gösterilen saygıyı fazla bulmakta, halk içinde bilgisizliğini meydana koymak için fırsat aramaktaydı. Samıra Kadısı Yahya bin Ekrem, Halife Me'mûn'a; bilginlerin bulunduğu bir mecliste Hz. İmam Muhammed Taki'nin bilgisinden faydalanmak istediğini arz etti. Me'mûn da bu dileği memnunlukla kabul etti. Bilginlere haber salındı. Kararlaştırılan gün ve vakitte hepsi de bir yere toplandı. Hz. İmam da orayı şereflendirdiler. Tanışılıp, görüşüldükten sonra Samıra Kadısı Yahya bin Ekrem, Hz. İmam Muhammed Taki'den; *"Hac töreninde İhrama bürünmüş kişinin avlanmasındaki şer'i hükmü"* sordu. Hz. İmam Muhammed Taki,

"Önce ihramda bulunan kişiyi ve kastını bilmek gerek. Erkek mi, kadın mı; avlanılması helâl olan yerde mi avlandı, haram olan yerde mi; kendisi hür mü, köle mi; küçük mü, büyük mü; avlanmanın haram olduğunu biliyor muydu, bilmiyor muydu? Avlanmasında kasıt var mı, yoksa bu iş rastgele mi oldu; onun ilk suçu mu, yoksa bu suçu defalarca işledi mi; pişman olmuş mu, suçunda ısrar ediyor mu? Gece mi avlandı, gündüz mü; ihrama umre için mi girmiş, hac için mi; sonra avlandığı hayvana da bakmak gerek; uçan kuş mu, dört ayaklı hayvanlardan mı; küçük mü, büyük mü? Ona göre hükmedilir"

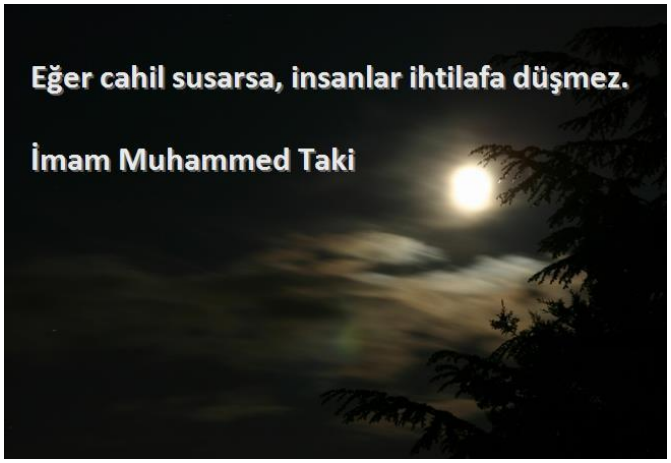

buyurdular. Samıra Kadısı Yahya bin Ekrem, bu sözler karşısında şaşırıp kaldı. Halife Me'mûn; *"İnkâr ettiğiniz kişiyi gördünüz mü?"* dedi ve Hz. İmam'ın bu soruyu cevaplandırmalarını, ayrıntılı hükümleri bildirmelerini diledi. Hz. İmam Muhammed Taki buyurdular ki, *"İhrama bürünmüş kişi, avlanmanın helâl olduğu yerde avlanmışsa o av da uçan bir hayvansa, bir kuşsa, büyücekse, avlanana keffâre vaciptir. Allah rızası için bir koyun kurban eder. Avlanmanın haram olduğu yerde avlanmışsa iki koyun kurban etmesi gerektir.*

Helâl olan yerde küçük bir kuş avlandıysa, suçunun keffâresi, yeni sütten kesilmiş kuzudur. Haremde avlanmışsa o kuzuyu kurban etmekle beraber, bir de avlandığı hayvanın değerini vermesi gerek. Hayvan ehil değilse, mesela yaban eşeğiyse, keffâresi inektir, deve kuşuysa bir deve kurban eder. Bir ceylanı avlamışsa karşılığında bir koyun kurban etmesi gerekir; haremde avlanmışsa keffâresi iki kattır; iki inek, iki deve, iki koyun kurban eder. Bu suçu işleyen Hac için ihrama girmişse kurbanlarını Mina'da, umre için girmişse Mekke'de keser. Bütün bunlarda avlananın, meseleyi bilmesi, bilmemesi aynıdır. Ama bu işi bilerek yapmışsa, yani bu suçu inadına işlemişse, keffâresini yerine getirmekle beraber yine de suçlu kalır; yanılarak işlemişse keffâreyle suçtan kurtulur. Hür olanın kendisi keffâreyi yerine getirir; kulun keffâriyesiyse sahibine aittir. Suçu işleyen, çocuksa, uhdesine keffâre düşmez. İhramdayken bu suçu işleyen tövbe ederse, ahiret azabından kurtulmuş olur; ama suçunda ısrar ederse ahiret azabına uğrar."

Halife Me'mûn, Hz. İmam Muhammed Taki'nin bu izahına karşılık; *"Ne de güzel anlattın ey Ebû Cafer, Allah sana hayırlar versin. Şimdi Yahya'nın sana sorduğu gibi sende ona bir şey sor"* dedi. Samıra Kadısı Yahya bin Ekrem: *"Evet"* dedi; *"Sana feda olayım, bilirsem cevap veririm, bilmezsem faydalanmış olurum."* Hz. İmam Muhammed Taki bir soru sordu. Samıra Kadısı Yahya bin Ekrem, cevaptan aciz kaldı; *"Vallahi bu soruya cevap veremeyeceğim. Lütfeder, söylersen faydalanırız."* Hz. İmam Muhammed Taki, sorduğu sorunun cevabını geniş bir şekilde açıkladı. Bunun üzerine Me'mûn meclistekilere; *"İçinizde"* dedi; *"Bu meseleye, bu şekilde cevap verecek yahut önceki soruyu o tarzda cevaplandıracak birisi var mı? "* Meclistekiler; *"Vallahi yok"* dediler. Halife Me'mûn, *"İşte bu Ehl-i Beyt, halktan böyle üstün olmuştur; gördünüz işte, bunların yaşları küçük olsa bile, bu olgunluklarına engel olamıyor"* demiştir. Me'mûn, kızı Ümm'ül Fazl'ı, Hz. İmam Muhammed Taki'ye vermiş muhteşem bir düğün yapılmıştı. Me'mûn Hicri 218. yılında öldü. Me'mûn öldüğünde 48 yaşındaydı. 25 yıl, 5 ay, 13 gün saltanat sürdü. Yerine kardeşi Muhammed Mu'tasım halife oldu. Hz. İmam Muhammed Taki, Ümm'ül Fazl'ı aldıktan sonra onunla Medine'ye döndüler. Hicri 220. yılına kadar Medine-i Münevvere'de kaldılar. Halife Mu'tasım, Hicri 219. yılı sonlarında Hz. İmam Muhammed Taki'yi Bağdat'a davet etti. Bağdat'a giderlerken kendilerine sorulan; *"Feda olayım sana, korkuyorum bir şey olursa senden sonra İmam kimdir?"* dediklerinde; *"Oğlum Ali İmam'dır"* buyurdular. Hz. İmam Muhammed Taki, Hicri 220. yılında Bağdat'a vardılar. O yılın sonlarına kadar Bağdat'ta kaldılar. Fakat halife Mu'tasım'ın, yanına gidip gelmeleri pek olmuyordu. Uzun yıllar Bağdat'ta kadılıkta bulunan Ebu Davud, bir gün Halife Mu'tasım'ın yanında, hırsızlık eden ve suçunu itiraf eyleyen bir kişinin sağ elinin bilekten kesilmesi gerektiği Hakk'ında fetva vermiş, mecliste bulunanların bir kısmı bu fetvayı yerinde bulmuşlardı. Bir bölüğüyse hırsızın elinin dirsekten kesilmesi gerektiğini ve abdest ayetinde; ***Dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın*** (Mâide 6. âyet)

buyrulduğunu, fetvalarına delil getirdiler. Bunun üzerine Mu'tasım, mecliste bulunan Hz. İmam Muhammed Taki'ye; *"Ya Ebû Cafer, sen ne dersin"* diye sordu. Hz. İmam Muhammed Taki cevap vermek istemedilerse de ısrar üzerine;

"Secde yedi uzvun yere konmasıyladır; Alın, ellerin avuçları, dizler ve ayak parmakları. Allah, Kur'an'ı Kerîm'de; "Secde yerleri Allah'a mahsustur" (Cin 18. ayet) buyuruyor. Allah'ın olan uzuv kesilemez. Hırsızın elinin parmakları, eklerinden kesilir, avucu bırakılır." buyurdular.

Halife Mu'tasım bu izaha şaşıp kaldı ve Hz. İmam Muhammed Taki'nin buyruğuna uyulmasını emretti. Halkın içinde, fetvasına uyulmayan, Kadı Ebu Davud pek üzüldü; sonradan bunu arkadaşı Zurkan'a anlattı; *"Hatta keşke ölseydim de, böyle bu günü görmeseydim"* dedi. Zurkan, birkaç gün sonra halife Mu'tasım'ın yanına gitti ve şöyle dedi,

"Müminler emirine öğüt bana vaciptir. Huzurunda fıkıh bilginleri, vezirler, hükümetin ileri gelenleri varken onların yanında, senin hükmünle kadılık mesnedinde bulunan bir kişinin fetvasına uymayıp, İmamet davasıyla ümmeti bölen birisinin fetvasına uyman doğru olmasa gerek; sonra senin hükmünle iş başında olanlar, hükümlerini nasıl yürütebilirler."

Halife Mu'tasım, bu sözleri duyunca pek sıkıldı; *"Öğüdünden dolayı Allah sana hayırlar versin"* dedi ve konuşmadan dört gün sonra Hz. İmam Muhammed Taki'yi çağırttı, yemek getirtti. Hz. İmam Muhammed Taki, yemeği yediler ve zehirli olduğunu anladılar; hemen kalktılar. Oturmasını dileyen Mu'tasım'a, Hz. İmam Muhammed Taki; *"Senin yanından çıkıp gitmem, sana daha hayırlıdır"* buyurdular. Kaldıkları yere gittiler ve Hz. İmam Muhammed Taki o gece Hakk'a kavuşmuşlardır. Hz. İmam Muhammed Taki, Hakk'a kavuştuklarında, Hicri 220. yılı (Milâdi 835) Zilkade ayının 28 günüydü. Ömürlerinin müddeti 25 yaşlarında idi. Hz. İmam Muhammed Taki'nin cenazesinde mübarek naaşları halka gösterilerek, ecelleriyle vefat ettikleri ispat edilmek istenmiştir ki, bu zehirlettirilerek şehit edildiklerini göstermektedir sanırız. Bu adet Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım'dan itibaren Abbas oğullarınca rivayet edilen bir âdet olmuştur.

Hz. İmam Muhammed Taki, babaları ve ataları vasıtasıyla Hz. Peygamber'den ve Hz. Emîr'ül-müminininden rivayetlerde bulunmuşlar, kendilerinden de birçok kişiler rivayet etmişlerdir.
Hz. İmam Muhammed Taki, ataları Hz. İmam Mûsâ-i Kâzım'ın yanına defnedilmişlerdir. Türbeleri Kazımiye Bağdat'tadır. Kendilerinden sonra İmamet, oğlu Hz. İmam Ali Naki intikal etmiştir. En doğrusunu Allah bilir. İmam Muhammed Taki Efendimizin Yolumuza ışık tutan bazı sözleri şunlardır.

- Bir kimse senin hislerine ve düşüncelerine uyup da öyle konuşur, doğru yolu sana göstermezse, o kimse sana düşmanlık ediyor demektir.
- Bir kimsenin Allah ile arasında ne olduğunu bilmeden, o kimseye körü körüne düşman olma. O iyi bir kişi ise, zaten sana kötülük etmez. Kötü ise, sadece onun kötü olduğunu bilmen sana yeter.
- Bir sözü dinleyen, ona göre davranan, o söze kulluk ediyor demektir. Sözü söyleyen Allah'tan bahsediyorsa, dinleyen Allah'a kulluk eder, şeytandan bahsediliyorsa, şeytana kulluk eder.
- Eğer kişiye kalben düşmansan, o kişiye hiçbir şekilde kendisinin dostuymuşsun gibi görünme!
- Kendi hevesine uyan bir insan, düşmanına dilediği şeyi vermiş demektir.
- Kötü kişi ile düşüp kalkmaktan, görüşmekten çekin! Çünkü o, sıyrılmış kılıca benzer. Görünüşü güzeldir; fakat işi çirkindir.

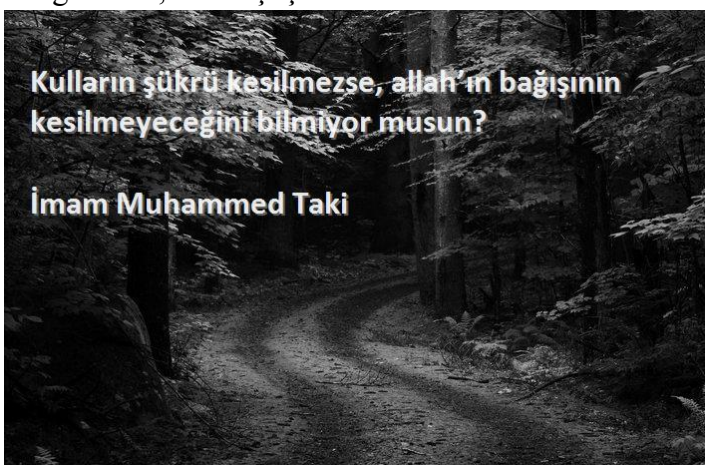

- Yeter derecede bilgisi olmadan bir işe girişen, o işi düzene sokmaz da bir kat daha bozar.
- Zaman giderken, her şeyi yıkar da öyle gider.
- Zulüm yapan, zalime yardım eden ve bu zulme razı olan, bu zulme ortaktır.
- Zalimin adâletle geçen günü, kendisine, mazlumun zulüm gördüğü günden daha ağır gelir.
- Cahiller çoğaldığı için, âlimler garip oldu.

- İhtiyaç sahiplerine iyilik ve yardım yapanlar bu iyiliğe ihtiyaç sahiplerinden daha çok muhtaçtırlar. Çünkü iyilikleri sebebiyle sevaba ve övgüye kavuşurlar. Her kim iyilik yaparsa başta kendine iyilik yapmış olur.
- Kim Allah ü Teâlâ'ya güvenir ve sığınırsa, insanlar kendisine muhtaç olur. Allah ü Teâlâ'dan korkup, haramlardan sakınan kimseyi Allah'u Teâlâ insanlara sevdirir.
- Dilde güzellik, tatlılık ve akılda olgunluk olmalıdır.
- İffetli olmak fakirliğin, şükür belânın, tevazuu üstünlüğün, fesahat sözün, hıfz rivayetin, tevazuu ilmin, edep ve malayaniyi terk etmek verânın, güler yüzlülük de kanaatin ziyneti, süsüdür.
- İnsanın şerefi ve mertliği kimseyi hoşlanmadığı bir şeyle karşılamaması; ahlâkının güzelliği başkasına eziyet veren şeyi terk etmesi; cömertliği, üzerinde Hakk'ı olan kimselere iyilik etmesi, insaflı olması; Hak ortaya çıktığı zaman Hakk'ı kabul etmesidir.
- Üç şey vardır ki, kimde bulunursa Allah ü Teâlâ ondan razı olur. Çok istiğfar etmek, yumuşaklık ve sadâkat çokluğu.
- Üç şey kimde bulunursa, pişman olmaz. Bunlar acele etmemek, meşveret ve tevekküldür
- Eğer cahiller susup, konuşmasalardı, insanlar arasında ihtilâf olmazdı.
- Kim arkadaşına kimsenin olmadığı yerde yalnız başına nasihat ederse, onu süslemiş olur. Kim de arkadaşına alenî, halk arasında nasihat ederse, onu lekelemiş olur.
- İnsanın günahlarla manen ölmesi, gerçekten ölmesinden daha büyük bir ölümdür. Hayatının bereketli kısa bir hayat olması bereketsiz uzun hayattan daha hayırlıdır.
- Kim Allah'u Teâlâ'ya bağlanıp, tevekkül ederse, Allah ü Teâlâ onu her türlü kötülükten ve düşmandan korur.
- Dindarlık şeref, ilim hazine, çok konuşmamak nur, aynı zamanda zühdün ve verânın en yükseğidir.
- Dini badattan daha çok yıkan ve insanı tamahkârlıktan daha çok bozan bir şey yoktur.

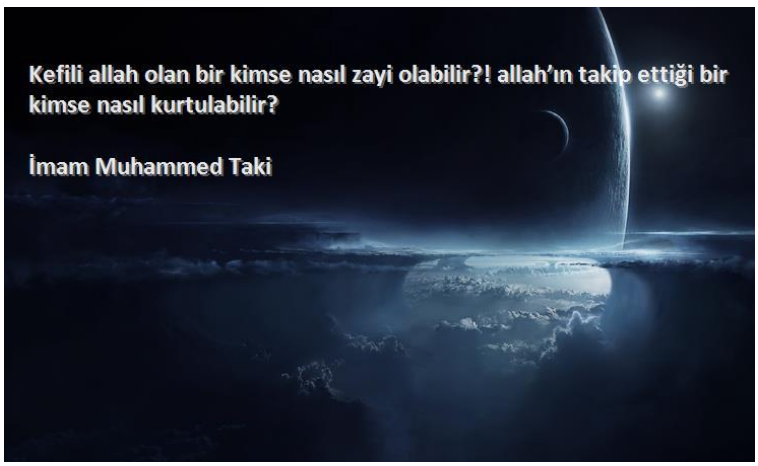

- İlim bir hazine, susmak ve sormak ise onun anahtarıdır.
- Halk, başındaki insanların düzelmesi ile düzelir.

• Kim bir işe şahit olur da onu sevmezse o işte bulunmayan kimse gibi olur. Kim de bir işte bulunmayıp da o işe razı olursa, o işte bulunan kimse gibi olur.

• Mümin, Allah'tan olan bir başarıya, nefsinden olan bir öğütçüye ve nasihatçinin da nasihatini kabul etmeye muhtaçtır.

• Tövbeyi geciktirmek, aldanmaktır. Vazifeleri hep sonraya ertelemek ise şaşkınlıktır. Allah'a karşı bahane aramak, helak olmaya sebep olur. Günah işlemekte ısrar etmek, cehaletin sonucudur.

• Bu dünyada biz dostlarımızla birbirimizden ayrıyız. Ama (ahirette) kimin fikri ve inancı, arkadaşının fikir ve inancının aynısı olursa, nerede olursa olsun o da onunla birlikte olur. Asıl yerleşme yurdu, ahiret yurdudur.

• Kulların şükrü kesilmezse, Allah'ın bol bağış ve ihsanda bulunması kesilmez. İmam Taki hazretlerinin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyurdular ki,

"İstihare eden kaybetmedi, istişare eden pişman olmadı."

Ebû Halit adında bir zât şöyle anlatır. "Irak'tayken, Şam'da bir kişinin Peygamberlik davası ettiği için zincirlere bağlanarak hapse atıldığını duydum. Delice konuşuyor ve acayip bir hikâye anlatıyor dediler. Merak ederek, o tutuklunun yanına gittim. Aklı yerinde idi. Başına gelenleri şöyle anlattı.

"Ben Şam'da Hazret-i Hüseyin'in başının bulunduğu söylenilen camide devamlı ibadet ederdim. Bir gece ibadet ederken, aniden mübarek yüzlü bir şahıs karşıma çıktı. Bana, "Kalk beni takip et." dedi. Az bir süre yürüdükten sonra kendimi Kufe camisinde gördüm. Bana "Bu camiyi tanıyor musun?" diye sorunca, "Evet, Kufe camisidir." dedim. Doğrudur dedikten sonra iki rekât namaz kıldık. Sonra o zât çıktı. Ben onu takip ettim. Kısa süre sonra kendimi Peygamber Efendimizin Medine'deki mescidinde buldum. Peygamber Efendimize selam verdikten sonra, orada da iki rekât namaz kıldık. Sonra o zât çıktı. Ben onu takip ettim. Kısa bir süre sonra kendimi Kâbe'nin yanında gördüm. Kâbe'yi tavaf ettikten sonra o zât yine bana; "Beni takip et" dedi. Bir müddet sonra o zât kayboldu. Baktım ki Şam'daki camideyim. Bu hâle hayret ettim. Bir sene bunun tesirinden kurtulamadım. Bir sene sonra yine aynı gece, o zatı mescitte yanımda gördüm. Bir sene önce yaptığımız gibi yaptık. Benden ayrılacağı sırada kendisine, "Sana bu kuvvet ve kudreti veren Rabbin Hakk'ı için siz kimsiniz?" diye sorduğumda "Ben Muhammed Taki bin Ali Rıza bin Musa Kâzım bin Cafer Sadık'ım!" dedi ve ayrıldı. Sonra ben bu durumu anlattım.

Şam'ın valisi olan Muhammed bin Abdülmelik duymuş, beni çağırdı. Bana bu hadiseyi sordu. Ben de başından sonuna kadar anlattım. Sen deli olmuşsun diye beni buraya, ellerimi ve ayaklarımı bağlayarak hapsetti."

Ben bu anlattığı durumu valiye bir mektup ile bildirdim. Mektubun arkasına vali şunu yazmıştı: *"Bir gecede o şahsı, Şam'dan Kufe'ye, Kufe'den Medine'ye, Medine'den Mekke'ye ve oradan Şam'a götüren kimse, onu bizim zindandan kurtarsın."* Ben bunu okuyunca çok üzüldüm. Durumu o zata bildirmek için hapishaneye gittiğimde, valinin adamları ve bekçiler telâş içindeydiler. Sebebini sordum. Bana: *"Zincirlerle bağlı olan deli, bu gece hapishanenin hiçbir kapısı açılmadan, hiçbir duvarı delinmeden kaçmış gitmiş. Kimin tarafından kurtarıldığı da bilinmiyor."* dediler. Bunu duyunca Allah ü Teâlâ'ya hamd ü senalar ettim. Ve onu oradan, Muhammed Taki'nin kurtardığına inandım.

KUR'ANI KERİMİN KENDİSİNİ ANLATIŞI

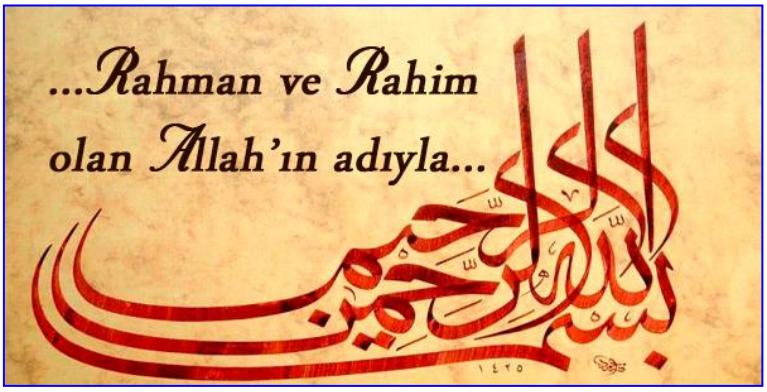

Dünya

İnsanlara, kadınlar, oğullar, yüklerle altın ve gümüş yığınları, salma atlar, davarlar, ekinler kabilinden aşırı sevgiyle bağlanılan şeyler çok süslü gösterilmiştir. Hâlbuki bunlar dünya hayatının geçici faydalarını sağlayan şeylerdir. Oysa varılacak yerin bütün güzellikleri Allah katındadır. **3-14** Bunlar ahireti, dünya hayatına satmış kimselerdir. Onun için bunlardan azap hafifletilmez ve kendilerine bir yerden yardım da gelmez. **2-86** Onlara uyanlar da şöyle demektedirler, "Ah, bizim için dünyaya bir dönüş olsaydı da onların bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık!" İşte böylece Allah onlara bütün amellerini, pişmanlık halinde gösterecektir. Onlar bu ateşten çıkacak değillerdir. **2-167** İşte bunlar öyle kimselerdir ki, dünyada da ahirette de bütün yaptıkları boşa gitmiştir. Onların hiçbir yardımcıları da olmayacaktır. **3-22** Dediler ki:" Dünya hayatımızdan başka bir hayat yoktur, biz diriltilecek değiliz. **6-29**

Nihayet hac ibadetlerinizi bitirdiğiniz zaman, önceleri babalarınızı andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla Allah'ı anın. İnsanlardan kimisi: "Ey Rabbimiz! Bize dünyada ver!" der. Onun için ahirette hiçbir kısmet yoktur. **2-200** Dünya hayatı, inkâr edenler için bezendi. Onlar, iman edenlerle eğleniyorlar. Hâlbuki takva sahibi olan o müminler, kıyamet günü onların üstündedir. Allah dilediğine hesapsız rızık verir. **2-212** İnkâr edenlere gelince, onlara dünyada da, ahirette de şiddetli bir şekilde azap edeceğim, onların hiçbir yardımcıları da olmayacaktır. **3-56** Onların bu dünya hayatında harcadıklarının durumu, kendilerine zulmeden bir topluluğun ekinlerini vurup da mahveden kavurucu ve soğuk bir rüzgârın hali gibidir. Allah onlara zulmetmedi. Fakat kendileri, kendilerine zulmediyorlar. **3-117** Her canlı ölümü tadacaktır. Kıyamet günü ecirleriniz size eksiksiz olarak verilecektir. Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete konursa o, gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı zevkten başka bir şey değildir. **3-185**

Allah'ın izni olmadıkça hiçbir kimseye ölmek yoktur. Ölüm belirli bir süreye göre yazılmıştır. Kim dünya menfaatini dilerse, kendisine ondan veririz. Kim de ahiret sevabını isterse ona da ondan veririz. Biz şükredenleri mükâfatlandıracağız. **3-145** O halde geçici dünya hayatını, ebedî ahiret hayatı karşılığında satacak olanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Her kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, her iki durumda da biz ona yarın pek büyük bir mükâfat vereceğiz. **4-74** De ki: "Allah'ın kulları için çıkardığı ziynetleri ve tertemiz rızıkları kim haram kılmış?" De ki: "Bunlar, bu dünya hayatında inananlar içindir, kıyamet gününde de yalnız onlara mahsustur". İşte böylece biz ayetleri bilen bir topluluğa uzun uzun açıklıyoruz. **7-32**

Dünya hayatı, eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Ahiret yurdu ise, Allah'tan korkanlar için daha hayırlıdır. Aklınızı kullanmaz mısınız? **6-32** "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size ayetlerimi anlatan ve bugününüze kavuşacağınız hususunda sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?" deyince onlar, "Kendi aleyhimize şahidiz" derler. Dünya hayatı onları aldattı ve kendilerinin kâfir olduklarına şahitlik ettiler. **6-130** Onlar ki, dinlerini bir eğlence ve oyun yerine koydular ve dünya hayatı kendilerini aldattı. Onlar, bugüne kavuşacaklarını nasıl unuttular ve ayetlerimizi nasıl inkâr ettilerse, biz de bugün onları öyle unuturuz. **7-51** Ey iman edenler! Size ne oldu ki, "Allah yolunda cihada çıkın." denilince olduğunuz yere yığılıp kaldınız. Yoksa ahiretten vazgeçip dünya hayatına razı mı oldunuz? Fakat dünya hayatının zevki ahiretin yanında ancak pek az bir şeydir. **9-38**

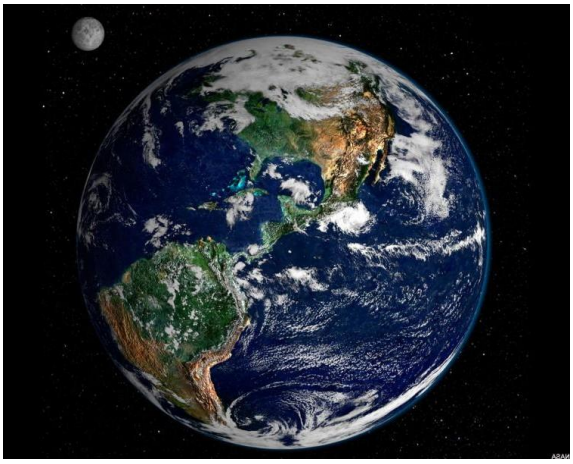

Onların ne malları, ne de evlatları seni imrendirmesin. Allah, onları dünyada bunlarla cezalandırmayı ve canlarının kâfir olarak çıkmasını murat ediyor, başka değil. **9-85** Bize kavuşmayı ummayanlar, dünya hayatına razı olup onunla tatmin bulanlar ve bizim ayetlerimizden gafil olanlar da vardır muhakkak. **10-7** Dünya hayatının misali şöyledir: Gökten indirdiğimiz su ile insanların ve hayvanların yediği bitkiler birbirine karışmıştır. Nihayet yeryüzü süslerini takınıp süslendiği ve sahipleri kendilerini ona gücü yeter sandıkları bir sırada, geceleyin veya gündüzün, ona emrimiz gelivermiştir, ansızın ona öyle bir tırpan atıvermişiz de sanki bir gün önce orada hiçbir şenlik yokmuş gibi oluvermiştir. Düşünen bir kavim için ayetlerimizi işte böyle açıklarız. **10-24** Dünyadaki zevkler çabuk biter. Sonra dönüşleri bize olacaktır. Daha sonra da inkâr ettiklerinden dolayı o çetin azabı biz onlara tattıracağız. **10-70** Onlara dünya hayatında bir azap vardır. Ahiret azabı ise elbette daha çetindir. Onları Allah'tan koruyacak da yoktur. **13-34** Onlar, o kimselerdir ki dünya hayatını ahirete tercih ederler, insanları Allah'ın yolundan çevirirler ve onun eğrilmesini isterler. İşte bunlar, çok büyük bir sapıklık içindedirler. **14-3** Onların dünya hayatında çalışmaları boşa gitmiştir. Oysa onlar güzel işler yaptıklarını sanıyorlardı. **18-104** Size verilen şeyler, dünya hayatının geçim vasıtası ve debdebesidir. Allah katında olanlar ise, daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Hâlâ buna aklınız ermeyecek mi? **28-60** Bu dünya hayatı sadece bir oyun ve oyalanmadan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte asıl hayat odur. Keşke bilmiş olsalardı. **29-64** Onlar, sadece bu dünya hayatının dış yüzünü bilirler. Ahiretten ise onlar hep gafildirler. **30-7** İblis şöyle dedi, "Rabbim! Beni saptırdığın için, mutlaka ben de yeryüzünde onlara günahları süsleyeceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracağım!" **15-39** Şüphesiz ki Allah'a ve Resul'üne eziyet verenlere Allah hem dünyada, hem ahirette lânet etmiştir. Onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır. **33-57** Ey insanlar! Haberiniz olsun ki, Allah'ın vaadi muhakkak haktır. Sakın bu dünya hayatı sizi aldatmasın, sakın o aldatıcı şeytan sizi, Allah hakkında da aldatmasın. **35-5** Biz peygamberimize ve inananlara hem dünya hayatında hem de şahitlerin, şahitlik edecekleri günde elbette yardım ederiz. **40-51**

"Ey kavmim! Bu dünya hayatı ancak geçici bir menfaatten ibarettir. Ahiret ise durulacak karar yurdudur." **40-39** Size verilen herhangi bir şey sadece dünya hayatının geçici bir menfaatidir. Allah katında bulunanlar ise iman edip sadece Rablerine güvenen kimseler için daha hayırlı ve daha kalıcıdır. **42-36** İbrahim'in milletinden, kendine kıyan beyinsizden başka kim yüz çevirir? Biz onu dünyada seçkin birisi yaptık, hiç şüphesiz o, ahirette de iyilerden biridir. **2-130** "Ve bize hem bu dünyada bir iyilik yaz, hem de ahirette. Biz gerçekten de tövbe edip senin hidayetine döndük." Buyurdu ki, azabım var, onu dilediğime isabet ettiririm, rahmetim de vardır, o ise her şeyi kaplamış ve kuşatmıştır. Onu da özellikle korunanlara, zekâtını verenlere ve ayetlerimize inananlara mahsus kılacağım. **7-156** Yine onlardan: "Ey Rabbimiz! Bize dünyada bir güzellik ve ahirette de bir güzellik ver ve bizi ateş azabından koru!" diyenler vardır. **2-201** Allah da onlara hem dünya nimetini, hem de ahiret sevabının güzelliğini verdi. Allah güzel davrananları sever. **3-148** Kim dünya nimetini isterse, bilsin ki dünya ve ahiret nimeti Allah katındadır. Allah her şeyi çok iyi işiten ve çok iyi görendir. **4-134**

Onlara dünya hayatında da, ahiret hayatında da müjdeler vardır. Allah'ın sözlerinde değişiklik yoktur. İşte bu en büyük kurtuluştur. **10-64** Nefsince de, sabah akşam rızasını isteyerek Rablerine yalvaranlarla beraber candan sabret. Sen dünya hayatının süsünü isteyerek onlardan gözlerini ayırma. Kalbini, bizi anmaktan gafil kıldığımız, nefsinin kötü arzusuna uymuş ve işi hep aşırılık olan kimseye uyma. **18-28** Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Baki kalacak olan iyi ameller ise, Rabbinin katında, sevapça da hayırlıdır, ümit yönünden de daha hayırlıdır. **18-46**

Hak’tan yıgar ol seni nen varısa vir gider
Ne beslersin bu teni sinde kurd kuş yir gider

Ölene bak gözün aç dökülür sakal u saç
Ilan çıyan gelür aç yiyüp içüp sir gider

Bize bizden ulular inen eyü hûlular
Ol eyü ‘amellüler haber böyle dir gider

Kesgil harâmdan elün kesgil gaybetden dilün
Azrâîl el'irmedin bu dükkânı dir gider

Ecel irer kurur baş tiz dükenür uzun yaş
Düp düz olur tag utaş gök dürilür yir gider

Çün cân agdı Hazret'e varak it âhirete
Tanla turan tâ'ate Tanr'evine ir gider

Ey Yunus sen ölicek sinün nûrla tolıcak
Îmân yoldaş olıcak âhirete şîr gider

ALINTI BÖLÜMÜ

Sessizliğin karanlıklarda bıraktı, önümü göremiyor endişelere çarpıyorum durmadan. Düşüncelerimle yokluyorum hayallerimi, tasa kaplıyor bedenimi. Göğsüm daralıyor panikliyorum nefes alamayacağım sanki. Alışık değil gözlerim sensizliğe.

Gönül hanene
Kendi elinle yapıp
Yerleştirdiğin putları,
İrfaniyet kılıcı olmadan
Kıramazsın.

Kulluğa bel bağlar isen şâm ü seher ağlar isen
Sular gibi çağlar isen tez bulunur umman sana
(Kulluğa bel bağlar, sabah akşam sürekli ağlarsan; sular gibi çağlarsan ummana çok çabuk ulaşırsın.)

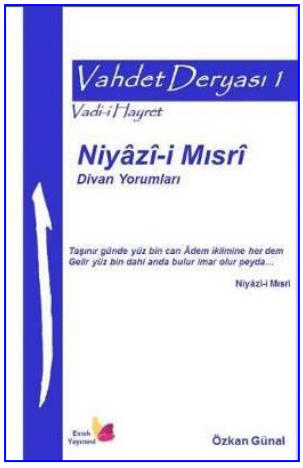

Kulluğa bel bağlamak, kulluk üzerine yaşamak, görmek, işitmek ve zikretmektir. Peki, kulluk nedir?

Kulluk, "*kurbiyet*" olarak zikredilir ki "*kurbiyet*", "*yakın olmak, yaratan ile olmak*" demektir. Kurbiyet, kurban olmak ile mümkündür. Bizler kendi varımızı Allah'ta fena kılınca kurban olmuş oluruz. Bu ise ancak varımız dediğimiz Cenab-ı Allah'ın esma ve suret giyişi olan nefsimizden tecellide oluşunda, nefsimizi görmekten geçmek ile olur.

Bizler, yaptığımız işlerde ve o işi yapabilmemizin sebebi sıfatlarda ve bu sıfatların vücutunda nefsimizi görüyor, nefsimizi yüceltiyorsak hakikat cihetiyle nefsimizi ilah olarak kabul ediyoruzdur. Nefsimize hizmet etmek neticesinde ibadet ediyor, nefsimizi zikretmek neticesinde seviyor ve secde ediyoruzdur. Varlığımız, aslımız olan Hakk'ın tecellisi iken o varlıkta Hakk'ı değil nefs-i emmaremizi görüyoruz.

(*Ey insanlar! Rabbinize kul olun ki o, sizi ve sizden öncekileri yarattı. Umulur ki böylece siz, takva sahibi olursunuz*.)

Cenab-ı Allah, kelamıyla bizi bu hususta uyarmaktadır.

Rabb'inize kul olun. Çünkü kul, Rabb'imizin yaratmış olduğu biz ile kendi bilinmek istemesi muradını zâhir kılmak için teşbihe çıkışta aldığı isimdir. "*Sizi ve sizden öncekiler yarattı*" beyanı ile her yaratılan, Yaratan'ın bir sıfatının esma ve suret giyerek zâhir oluşudur. Yaratılanın kendisine ait varlığı yoktur, varlığımız Yaratan'ın varlığı ile vardır.

Aşk lisanı ile
Sarf edilen sözler,
Akıl sahiplerince
Anlam ifade etmez.
Değerini yine
Âşıklar bilir.

Sen kendini birde benimle dinle.
Hayranlık halimle bak bir yüzüne
Cemalin seyrinde divanelikte
Güzelsin sevgili ezelden güzel.

Bakıp gördüğüne hayran kalırsın
Pervaneler gibi nara dalarsın
Âşıktan maşuka âşık olansın
Güzelsin sevgili ezelden güzel.

Halil gören gözü ben senden aldım,
Senin ile canan hep sana baktım.
Kalmadı hiç farkım şimdi Zehra'yım
Güzelsin sevgili ezelden güzel

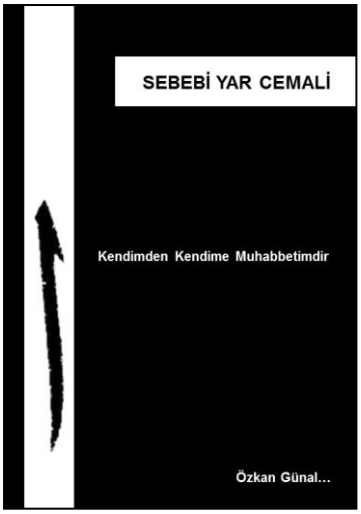

Al-i İmran suresi 191Ayeti celile de şöyle der Mevla,
Ayaktayken, otururken, yan yatarken ve her yönde beni zikredin. Yerlerin, göklerin ve dahi arasındakilerin yaratılış hikmetini tefekkür edin. Bakın görün ki noksan bir şey var mı?

Bu nedenle, zikir kalbe ilka olununca, salik önce zikriyle bütünleşmelidir. Kendisine bildirilen zikri sevecek, o zikirle meşgul olurken zevk alacak, o zikir esnasında iştiyak duyacak. Bunları oluşturabilirse, iç âleminde gönül oluşur. Şimdi, biraz ölmezden evvel ölüm ne demektir onu açıklamaya çalışalım. ***Ölmezden evvel ölüm, kendine mal ettiği varlıktan kurtulmaktır.*** Neden mi? Biraz evvel bahsettiğimiz gibi, kendine mal ettiği varlık tabiri caizse onu firavun eylemişti. Firavun bir kişinin ismi değil bir anlayışın ismidir. Bu anlayışı terk etmek gerek. Buda ancak, zanlarından geçmekle mümkündür.

Efal cihetiyle, yapan, işleyen kendisini fail zannetti. Sıfat cihetiyle, gören, işiten, bilen, bir şeyi yapıp yapmamaya muktedir olarak kendisini mevsuf zannetti. Vücut cihetiyle kendisini mevcut zannetti.

BEN SÖYLERİM HAK'TAN KÜNÜ
Hak, Cenabı Allah'ın ispata çıktığı yerde aldığı esmadır.

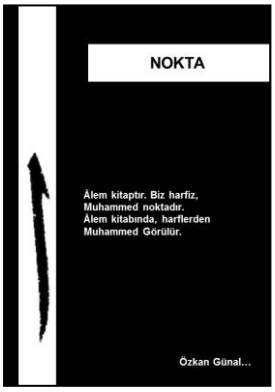

Cenabı Allah'ın ispata çıktığı yer tabiri, talibin aslı itibariyle Allah'ın tecellisi olduğunu yani, ispatta olanın zaten Allah olduğunu anlayıp bu tecelliyi sahiplenmekten geçtiği yerdir. İşte bu anlayışta talibin kendisini ayrı görme zannı ortadan kalkar, Allah ispata çıkar denilmektedir. ***Allah esması, cümlenin kendisinde batın olduğu esmadır, cümleyi ihata eder. Hak ise mutlakta, zahire çıkıştaki esmasıdır. Bu sebeple halk Hakk'ın halkiyetlenmesidir denir. Halk Hakk'ın elbisesidir.*** Âşık, zikrin tecellisine erdiğinde zikrettiği ispata çıkar ki burada isim Hak'tır. Âşık Hakk'a varmış olur. Kendi varından geçip Hakk'a varan Âşık nefsinden arındığı için nefsi ruhuna secde eder. Secdenin devamında Hak, Âşık ile zahir olur ki, tafsilata, yani, yaratılmışlığa çıkan yine zikrin tecellisi olmuş olur.

Ey sevgili canan!
Rahmaniyet tecellisi,
Seninle anlam kazandı âlem.
Anlamın tanımını
Tamamlayansın.

Göz kapaklarım kapanıyor yavaşça. Kendimi, "Seviyorum" deyişine bırakıyorum. Bütün dertler benden uzak, ağırlıklarım geride kalıyor aşk'a yükselirken. Yaşam çok güzelmiş, şimdi anlıyorum.

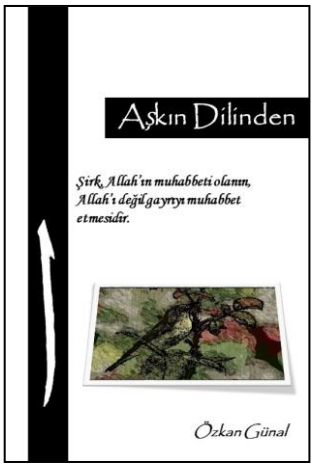

- Kendinde insanı görmüyorsan, Hakk'ı göremezsin. Kendinde kul görüyorsan Hakk'ı görmeye başlamışsındır.
- Gönül gözü ile görenler, bu âlemde gönüldekini görürler. Gönül kulağıyla işitenler, bu âlemde gönüldekini işitirler. Gönül diliyle zikredenler, bu âlemde gönüldekini zikredeler.
- Yaşam, Allah'ın kendisini muhabbet edişidir, eşya bu muhabbetteki kelamdır, insan, muhabbetin muhatabı olandır.

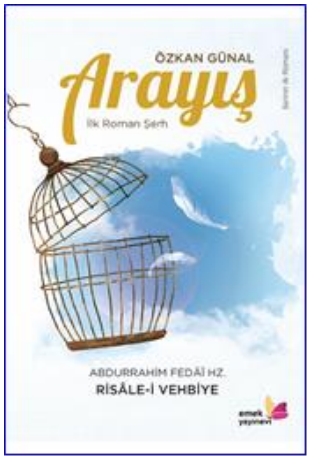

İşte Müslüman olan nefsinden bilinmek isteyen Rab, kendisini zikreder. Zaten varlığın aslı bu ama sen kendine kör olduğundan göremiyordun. Değişim idrakinde gerçekleştiğinden, nefsinden tecelli edeni görmeye başladın yani hakikate erdin. Sen bu idrake varınca tecelli olan nefsinden Rabbin tecelli etmeye başlamıyor, tecelli olandan tecelli eden Rabbindi, sen bu gerçeği keşfediyorsun. Burasını anlatabilmek adına şöyle bir misal verebiliriz. Karşında görmek istediğin birisi olsun. Sen elini gözlerinin önüne koy ve bu şekilde bak karşındakine. Görebilir misin? Tabi ki hayır çünkü gözlerinin önünde elin var değil mi? Elin görmek istediğine perde oldu. Perde, karşında oturan görmek istediğinde değil senin gözlerindedir. Şimdi elini gözlerinin önünden çek. Perde olan elin gözlerinin önünden çekildiği için görmeye başladın öyle değil mi? Ne oldu? Görmek istediğini örten perde mi kalktı yoksa görmek istediğin yoktu da sen elini çekince mi var oldu?

Canım benim, ey arayış içinde olup kavramaya çalışan can! Allah'tan daha büyük bir şey olabilir mi? Düşün, bir perde var ve bu perde Allah'ı örtüp görülmez kılsın. Olamaz, olabilemez, mümkün değildir. Perde sende ve o perdeyi sen çektin gözlerine, yine sen açacaksın. Nasıl mı? Nefsini aslına secde ettirip, nefsini Müslüman eyleyerek…

Cemâline bakmaya takatim yok, benliğim eriyor karşında, Fakirleştim. Varlığım hükümsüz, cüzüm sana tâbi oluyor. Nur doluyor gözlerime, her yeri nur kaplıyor. Nurdan farkı kalmıyor cihanın. Cihan, sen oluyor.

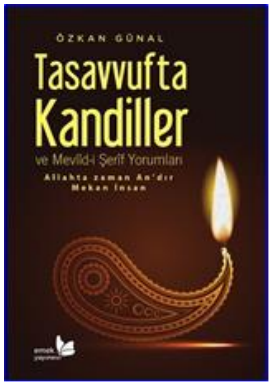

Aşk ile gel imdi Allah diyelim
Dert ile göz yaş ile ah edelim

Aşkla Allah diyelim çünkü bilgiyle Allah demek, yanlış bilgiyle oluşturduğumuz hatalı bir Allah anlayışında kalmak olup bizi ikilikte tutan bu anlayış olduğundan bizi ikilikten tevhide ulaştıramaz. Terk edelim eski bilgiler doğrultusunda yürüttüğümüz zanlarımızı. Aşk'a girelim yani bilişlerden geçip, aklın değerlerinden kurtaralım kendimizi de öyle Allah diyelim. Allah seninle Kendisini zikretmekte her anında her işinle, her sıfatınla ve vücudunla… Sen de kendinde ve bu âlemde aşk ile Allah'ın varlığını kabul ederek Allah demeye başla. İşte o zaman gözyaşıyla Allah demeye başlarsın da tüm nispetlerin akar gider varlığından.

Ola kim rahmet kıla ol padişah
Ol Kerimi ol Rahîmi ol ilâh

Cenabı Allah kendisine seçtiğini kendi cemal tecellisiyle güzelleştirir. Kendisinden başka ne varsa alır yani bizi nefsimizi bilmekten, Kendisini kendimizden ayrı zannetmekten geçirir, bize kendi gerçekliğini tanıtır. Cemali, içindeki tüm isim ve suretlerle birlikte yaşamın bütünlüğüdür.
Bizler seçilmişlikle kendimizden, kendi tafsilatımız olan âlemden cemalini seyrederiz. Allah'ın varlığımızda, bize kendisini muhabbet edişine eşlik ederiz.

- **Melami, İlah'ı nefsinden görendir, nefsini ilah gören değil.**

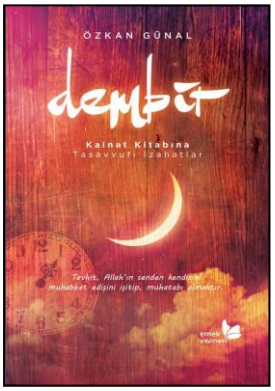

İlah kelimesi, kelimeyi şehadette *"Lailaheillallah"* beyanında kendisini göstermektedir. Lailaheillallah derken, Allah'tan başka ilah olmadığı vurgulanmaktadır. İlah insanın çeşitli materyallerden yapmış olduğu heykeller ile sınırlı değildir. İlah, o heykellerin de temsil ettiği olgudur. Bu olgu diriliğin, ilmin, iradenin, kudretin, görme işitme ve kelamın sahibi anlamına gelmektedir.

Yani, 'Lailaheillallah' derken şunu demiş oluyoruz. Allahtan gayrı diri olan, bilen, irade eden, kudret sahibi olan, gören, işiten ve konuşan yoktur. Varlığın esası olan bu sıfatlar, Allah'a mahsustur. Bu sıfatları ve bu sıfatların tecelliye gelişi olan fiili her nerede hangi yüzüyle görüyor olursak olalım, Allah'ın tecelliye gelişini görmüş oluruz.

Buradan anlıyoruz ki ilah kelimesi, tecellide olan anlamına gelmektedir. Tecelli, görülür hali olduğundan, görülür haline de varlık ismini verdiğimizden dolayı, Allah'tan başka varlık yoktur diyoruz.

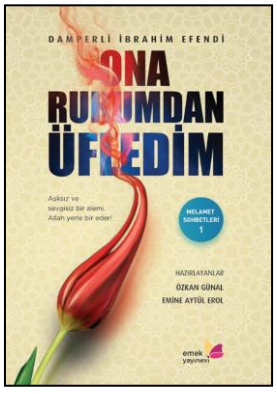

Bedava Sevgi Yok

"İki cihanı senin için yarattım,
Dediğine bak, ne halde!"

Tamda bu iş bitti dediği yerde, sıfırı tükettiği yerde Mirac olayı gerçekleşmiş, hikmeti Hüda. Yunus as'ın hayatına bak. Bir gemiye binmiş, gemi fırtınaya tutulmuş, kaptan demiş ki *"Kaçak bir yolcu var bu gemide, izinsiz binmiş"*. Arayıp saklandığı yerden bulurlar. Uzun bu kıssa, karga tulumba açık denizlerde gemiden atarlar, ne bir can simidi var ne bir ufak sandal var. Bitti, artık kesin ölür başka yolu yok. O ana kadar bekliyor, umutsuzluğa düşecek mi? Acabaya düşecek mi? O ana kadar bekliyor bu kadar da olmaz ya hu! Kıldan ince kılıçtan da keskince köprü… Eğer biraz şüphesi varsa boğulacak mümkünü yok. En ufak bir şüpheye, acabaya düşmeden teslimiyet içerisinde... Bu denizde boğulmamız emrolunduysa Allah Eyvallah. İmanından en ufak bir sallantı yok. Hadi diyor balığa, al bunu kursağına selamete çıkart.

BİTİM

Değerli okuyucu,
Emek Yayınevi, Dembir dergisinin 2016 yılı sekizinci, toplam yirminci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepinize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduklarınızın **Dünya**'ya olan bakışınıza katkısı olmuştur.

Dünya, zahirlik, görünürlük, tecelli mahali ve fiil olarak kullanılan kelime olup bizler dünya diye zikrederken aslında bu özellikleri zikretmiş olurken kendi nefsimizi de zikrediyoruz. Bu sebeple dünya ile nefis aynı olgunun zuhurudur. Dünya olmaması gereken değil, bilakis yaratılmanın merkezinde olandır. Yaratılma, bir vücutsa dünya o vücudun kalbidir. Bilinmek isteyen Rabbin, bilinecek olma özellikleriyle bilinebilsin diye o özellikleri görülür kılmasıdır dünya. Dünyanın perde oluşu, Hakk'ın cemalinin o perdeden görülüyor oluşundandır yoksa dünya, cemali örten perde değildir. Cemali biz örtüyoruz gözümüzü gerçeğe örterek. Dünya Şehadet yeridir.

Bu sayımızı, Emek Yayınevinden yakında yayınlanacak olan, Özkan Günal'ın kaleme aldığı, düzenlemesini Emine Aytül Erol'un yaptığı, **Akbaş** isimli eserle noktalıyoruz.

Akbaş

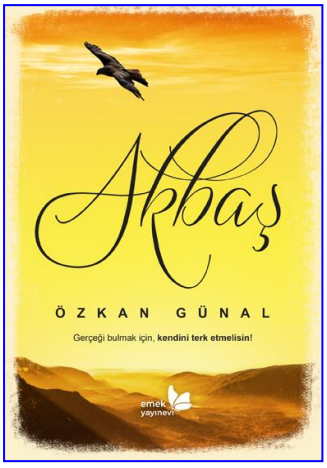

Dik ve keskin kayalıklardan oluşan bir dağın zirvesine yakın yerdeki kayanın üzerinde oluşmuş birbirine görülecek mesafede olan iki oyuk vardı. Bu oyuklardan birisine birisi dişi diğeri erkek olan iki kartal, geniş ve uzun kanatlarıyla uçarak gelip kalın bacaklarındaki kalın ayaklarına bağlı keskin pençeleriyle konup tutundular çünkü rüzgâr o kadar sert esmekteydi ki kuvvetli pençelerle tutunmadan orada durabilmek çok zordu. Adı Zarifkanat olan dişi kartal ismi Sertpençe olan erkek olanına "Burası yuva yapmak için uygun görünüyor. Hem yüksek hem keskin kayalıkların içinde, hem de bu oyuğa dalları yerleştirerek set yapmak kolay olur. Yavrumuz burada güvenle büyür" dedi. Erkek kartal "Evet doğru söylüyorsun. Buraya uçup konmak da diğer yerlere göre daha uygun. Hiçbir şey bizim gibi uçmadıkça buraya çıkamaz" diye cevap verdi. İkisi birlikte topladıkları dallarla yuvalarını yaparken diğer oyuğun olduğu yere de kendileri gibi iki kartal geldiğinde önce huzursuz oldular hatta erkek kartal diğer erkek kartalla dövüşmeyi bile göze aldı. Kalın ve heybetli sesiyle diğer erkek kartalın gözlerine bakıp,

- Neden buraya geldiniz? Yoksa bizim yapacağımız yuvaya yahut yavrumuza, ya da yuvaya getirdiğimiz yiyeceklere göz mü dikeceksiniz. Amacınız nedir? Bunca yer varken neden bizim yuvamıza yakın geldiniz?
- Hayır, böyle bir niyetimiz yok. Biz de sizin gibi burasını uygun gördük yukardan uçarken keskin gözlerimizle. Sonra sizi gördük, bunlar buraya dal taşıyorsa yuva için uygundur biz de yakınlarına gelirsek hem birbirimize yardımcı oluruz diye düşündük. Eğer bizi burda istemiyorsan ya da benimle kavga edeceksen hiç durma ama bil ki ben de senin kadar güçlüyüm, kanatlarım senin kadar geniş ve uzun, bacaklarım kalın, pençelerim keskindir ona göre.
- Bunları ve benimle kavga etmekten korkmadığını görüyorum.

dedikten sonra birden kanatlarını açıp yeni gelen erkek kartalın üzerine doğru uçmaya başladığında diğer erkek kartal da bulunduğu yerden hızla uçup havada önce birbirlerine çarptılar.

Gönlümüz, gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kâmil'i, Damperli İbrahim, Halil İbrahim Baki Hz. ile beraberdir. Üzerimizdeki nurunun bizi aydınlatması, gönlümüzdeki yanan kandil oluşu, daimi olsun.

Allah Allah